

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvių“
 Published every Wednesday
 Brooklyn, New York
 Yearly subscription rates:
 In the United States and
 Canada \$2.00
 To Foreign Countries \$2.50
 Advertising rates on applica-
 tion.
 Address all communications
 to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

WIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

„Vienybė Lietuvių“
 Išėina kas trečiadienį
 Brooklyn, N. Y.
 Prenumerata metams:
 Suvienytose Valstijose ir
 Kanadoje \$2.00
 Europoje ir kitur \$2.50
 Prenumerata mokama iš vir-
 šaus. Prenumeratos metas
 skaitosi nuo laiko užrašymo,
 ne nuo Naujo Mėto.
 Apgarsinimų prekių klaus-
 kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 48.

Brooklyn, N. Y., 2 d. Gruodžio (December) 1908. m.
 ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIII

Ne tuom keliu, vyručiai!

Tarpe daugelio mūsų reika-
 lų, vis ir vis pamatiniu reika-
 lu pasilieka apšvieta. Ar tai
 sutversime kokią draugiją, ar
 tai sukviessime kokį draugijos
 susivaziavimą, ar tai įrengsime
 paprastą teatrėlį (spektaklį),
 ar nors iškelsime dar papras-
 tesnį balių — suvedant at-
 skaitas tuoj ir kyla klausimas:
 — Ar daug iš to bus visuo-
 meniškos naudos, kiek mūsų
 tas darbas pridės lietuvių kul-
 tūrai?

Juo daugiau mes tai kultu-
 rai pridėdame, tuo daugiau
 mes gauname dvasiško užsiga-
 nėdinimo.... net ir balius.
 Juo mažiau mūsų darbuose be-
 lieka kultūros grudelių, tuo
 daugiau mūsų darbai panėsi...
 į iškultus ir senai jau bergž-
 džiais pasilikusius šiaudus.
 Tiesa, kad ir iš šiaudų galima
 šiokią-tokią naudą iškulti, bu-
 tent pelus, kurie taip-pat bu-
 na suvartojami gyvulių maisti,
 jei jau ne kam kitam. Bet
 turint po ranka prėslus gražių
 javų, visai nedėkingas ir net
 paikas darbas kultūrai tuščius
 šiaudus.

Mūsų paskutinėsios polemikos
 apie Tėvynės Myletojų
 Draugystės uždavinį taip-pat
 negalima priskaityti prie kul-
 mo gerųjų javų. Aš tai sakau
 apie polemikas, o ne apie
 TMD. Ginčai dabar eina apie
 tokias smulkmenas, kurios
 nors ir neva surišamos su mi-
 neta draugija, vienok prie jos
 tikrųjų uždavinių nieko bendro
 neturi.

Pirmiausia vieta mūsų polemikai
 stato apie keleto
 TMD. narių, susivaziavusių
 Scrantonan padarytus nutari-
 mus. Tie nutarimai gali būti
 geri, gali būti ir ne visai geri.
 Bet jie yra *legališki*, pakol
 jieje neverčia Tėv. Myl. Dr-
 tės prie atgaleiviškų dar-
 bų. Reikėję buvo tiksliai tuos
 nutarimus leisti per visos
 draugijos narių nubašavimą,
 kaip to daugelis ir dabar rei-
 kalauja. Paleidus ant balsavi-
 mo, būtų atsiradę tų nutarimų
 pataisymai, sutrumpinimai,
 dadejimai. Priėmus, būtų bu-
 vęs parengtas šiokis-tokis
 draugijos busimų darbų pro-
 pramas. Dabar gi darbas ne-
 užbaigtas: valdyba Scranton
 nutarimus jau vikdo, o kitos
 kuopos dar net prieš nutari-
 mus protestuoja. Kiti gi dar
 net visas savo polemikas nu-
 baigia ant išmokėtų pinigų
 (\$26.50) už draugijos pirmi-
 ninko seiman atbutą kelionę.
 Jau vyručiai, čia tai tikras

šiaudų kulimas! Nieko tas ne-
 besiriša prie šios kultūriškos
 draugijos uždavinių nei gi ga-
 lima laukti iš to kokių-nors
 vaisių apšvietimui mūsų bro-
 lių, kurie — ak! kaip to lau-
 kia.

Nuo Tėv. Myl. Dr-tės mes
 šiandien jau daug daugiau
 laukiame darbo, negu prieš
 keletą metų atgal. Dabar jau
 persikeitė sąlygos, kurios mus
 spirts spiria prie spartesnių
 žingsnių, idant galėtume susi-
 lyginti su kitų tautysėjų kul-
 tūra, nuo kurių toli buvome
 atsilikę. Mes dabar jau galime
 kitus prisivyti, nes Lietuvoje
 atgauta spauda, kuri netiktai
 mus parodys mūsų tuos dar-
 bus, kurie per keletą dešetų
 praėjusių metų liko neužbaig-
 ti, bet kur kas greičiau nu-
 švies ir visus priešaky stovin-
 čius mūsų gyvenimo klausiu-
 mus. Turime jau pradžią mo-
 kyklų, turime jau užsimezgu-
 sią dailos kultūrą, turime jau
 pajudintus įvairius kitus soci-
 jališkus (draugijos) klausimus,
 kurie reikia risti, risti ir risti.
 Prie tokių sąlygų Tėv. Myl.
 Dr-stė turėtų užimti mūsų gy-
 venime labai įžymią vietą,
 daug platesnę negu ikišiolai
 turėjo užėmusi ir daug turin-
 ginesnę, negu polemikomis
 apie išmokėtą kelionę savo
 pirmininkui.

Atiduodant prigulinius nuo-
 pelnus šiai draugijai, kad iš-
 leido visą eilą gražių knygu-
 čių, reikia pasakyti, kad nuog-
 šiol Tėv. Myl. Dr-tės darbas
 turi atsistoti ant sistmatiško
 lietuvių švietimo Amerikoje.
 Iš balių, teatrų, susirinkimų
 ir tt. mes nedaug reikalaujam,
 nes nedaug ir tegalime aptu-
 ret. Nuo TMD. jau dabar mes
 reikalaujame ytin daug, nes ji
 daugiau gali atlikti.

Tėv. Myl. Dr-stei dabar
 reikia išleisti visą eilę pedago-
 giškų rankvedžių, pradėjus
 nuo lementoriaus ir skaitymo
 knygelių (angliškai mokyklo-
 se vadinamų „readerių“),
 baigiant rankvedėliais kalbos
 žinojimo, istorijos, geografijos,
 aritmetikos, chemijos ir tt.
 Jeigu draugija pati to neį-
 stengtų išleisti, tai yra negalė-
 tų parengti tokių išleidimų si-
 stematiškai, kaip to mokyklo-
 se reikalauja, tai galėtų užpir-
 ki didelį skaitlių tokių rank-
 vedėlių Lietuvoje, kur jau ke-
 liolika yra vidutiniškai neblo-
 gų išleista. Keletą tukstančių
 nupirkus, pigiai atsiėmę Ame-
 rikon pargabenti, ir lengvai
 čionai išplatinti. Tie rankvedė-
 liai, ypač skaitymo knygeles
 tinkna ne tikta vaikams, (kaip

tulas galės pamįslyti), bet ir
 suaugusiems, — drįstu sakyti,
 kad prasivers kiekvienam mū-
 sų darbininkui ir darbininkei.
 Kas neperskaitė ir nepastudi-
 javo elementariškų mokslų:
 skaitymo, rašymo, skaitliavi-
 mo ir tt. dar mažas budamas.
 Tas privalo nors suaugęs pa-
 studijuoti. Tą tvirtina vis
 garsūs pedagogai (mokytojai).
 Kitaip mes darbininkų apšvie-
 timo nesulauksime. Neseniai
 pasirodė storoka skaitymo
 knyga „Mūsų dirva“. Peržiū-
 rėjus ją randi tokių gerų ir
 mūsų suaugusiems žmonėms
 žinotinų daiktų (įstabu net
 kaip galėjo ją išleisti tokia
 klerikalų kuopa, kaip „Sv.
 Kazimiero Draugija“, kuri pas-
 mus Amerikoje ir Lietuvoje
 daug sykių gavo juodašimčių
 vardą!..) Ten rasi lengvus su-
 prantamus ir paveikslėliais
 paaiškinamus skaitymėlius iš
 visokių mokslo ir gamtos šakų,
 ir bei pasimokines kiekvienas
 vyras ar moteris be mokyklos
 žinos, kaip stovi žemė, saulė ir
 pasaulis; kaip mėnulis keičia-
 si; kaip pasidaro sniegas, le-
 dai; iš ko susideda žemė, van-
 duo; kas yra vėjas ir tt. ir tt.
 Išleista paskutiniiais metais
 taipgi „Vilniaus Žinių“, Za-
 vadzkio ir kitų keletas pana-
 šių skaitymo ir kalbos žinoj-
 mo knygelių. Mokina kalbos,
 rašto, rašymo, eiliavimo. Dau-
 gelio, ko mūsų žmonėms visiš-
 kai truksta.

Vat kurlink turėtų dabar
 Tėv. Myl. Dr-stė zengti—nu-
 rodyti mūsų prastiems žmo-
 nelėms pačius pirmuosius visa-
 pusiško apšvietimo kelius. Tik
 tuomet ji eitų keliu tikrai to-
 kiu, koku eina kitų tautų
 kultūriškos, jai panašios drau-
 gijos. Su jos pagalba mes
 daug greičiau susilauktume
 sveikai ir plačiai protaujan-
 čių žmonių, į viską giliai ir
 nuosekliai žvelgiančių gerų
 veikėjų, korespondentų ir su-
 manių piliečių.

Išleidimas rinktinių veikalų
 mūsų raštininkų, kaip va: Ku-
 dirkos, Mačio ir k., teisybė,
 puikus darbas. Bet dėl Tėv.
 Myl. Dr-stės — persiauras.
 Tais raštais naudosis tik maža
 dalelė žmonių, o ne plati vi-
 suomenė, nes jie bus perbran-
 gūs ir ne visiems suprantami
 bei prieinami. Kiek žinoma
 kultūriškos draugijos visai nei-
 neužiimsa tuo darbu, jei bent
 tik tam tyčia buna susitvėrę.
 Bet tas esti ne plačiai visuo-
 menai. O švietimo minčių dar-
 bas yra pirmučiausias ir pla-
 čiausias tikslas kiekvienos kul-
 tūriškos draugijos. Tai gi ji

labar turėtų imties ir mūsų
 Tėv. Myl. Dr-stė.

—Kitaip, mes vistiek gašuo-
 ime liaudei brangų laiką iš-
 vesdami siaurais takugaliis
 tik keletą žmonių, o neatsi-
 žvelgdami į kultūrišką suvar-
 gimą plačios minios.

Vargomatis.

Socijalistai ir tautiečiai

Kruvinosios revoliucijos ban-
 gos nuslugo Lietuvoje ir Mas-
 kolijoje, kalėjimai kupinai
 prikimšti politiškais prasikal-
 teliais, kariškas stovis jau at-
 šaukiamas, šalis „aprimo“ —
 vienu žodžiu grįžta senovė su
 savo biurokatiškai-monar-
 kiška valdžia; grįžta tamsioji
 tiranija. Revoliucionistai vir-
 sta ramiais valstiečiais, ant lai-
 ko įtekme socijalistų ant vi-
 suomenės nyksta. Liekasi dar
 keletas taip brangiai pirktų
 laisvių, bet ir jos gali-būt bus
 atimtos. Žūsta energija ir ny-
 ksta viltis. Vieton to kyla ra-
 mus kultūriškas darbas, orga-
 nizavimas minių, kad ateityje
 atsiektų, kas nepasisekė re-
 voliucijos laiku. Toks paveik-
 slėlis šiandieninės Lietuvos.

Mes, amerikiečiai lietuviai,
 nusiziūrėję į revoliuciją, tuo-
 met buvom karšti revoliucio-
 nistai; dabargi ir pas mus re-
 voliucijos dvasė išnykus; jos
 vieton kyla kultūriškasis dar-
 bas: kelėsi iš grabo „Tėvynės
 Myletojų Draugystė“, tveriasi
 muzikališki, teatrališki ir kiti
 progresiviški rateliai, organi-
 zuojasi moksleivių sušelpimui
 draugijėles, steigiasi įvairi
 fondai, tobulinasi ir vienijasi
 paprastos pašėlinės draugys-
 tės ir tt. Greta to visko eina
 ginčai už revoliucijos pasek-
 mes, o kartais ir už ypatus
 daugiau ar mažiau atsižymė-
 jusias. Viskas grįžta į normali-
 šką evoliucijinį žingsnį....

Tik vienas nesmagus apsi-
 reiškimas tarpe lietuviškos vi-
 suomenės, tai atnaujinimas
 senos kovos tarpe socijalistų
 ir tautiečių. Kaip tautiečiai
 taip ir socijalistai susideda iš
 darbininkiškojo luomo, sąly-
 gos gyvenimo vienu ir kitų tos
 pačios, socijalistai veik visi
 yra kartu tautiečiai, darbavi-
 mos vienu ir kitų beveik vi-
 nodas: tai organizavimasis ir
 sklaidimas apšvietos bei susi-
 pratimo, kad ir jų galutini
 siekiai, taip gi ir taktika ne-
 vienodi. Ir už ką rodomi ko-
 vot! Dirvos vieniams ir ki-

tiems yra užtektinai; vieni ki-
 tus nekludo: socijalistai yra
 tautiečiai, tautiečiai gali būti
 socijalistais. Bet kova kyla ne
 už ką kitą, kaip tik už vadova-
 vimą liaudies. Lai veda tie ar
 kiti, by tik gerais keliais prie
 išsiluosavimo.

Rods pavnišium paziurėję
 siekius tautiečių ir socijalistų
 matome didelį skirtumą, bei
 gerai pagalvojus jojo nėra.
 Tautiečiai kelia viską lietuvi-
 šką ir jau tuomi neapkenčia
 viską svetimtautišką. Jie nori,
 kad visas pasaulis būtų lietu-
 viais, nežiurint į tą, kad ir ki-
 tos to paties geidžia; todėl
 tarp lietuvių ir kitų tautų lyg
 randasi neapsikentimas vieni
 kitų. Bet reikia neužmiršti,
 kad meilė tėvynės, savo gimti-
 nės, savo kalbos tik tada turė-
 jo savo vertę, kada Europa
 perstatė senovės romantiškąjį
 paveikslą, kada Vokietijos
 vietoj gyveno plėšikai baronai
 savo pilie ir vedė nepabai-
 giamas kares. Tada meilė tė-
 vynės turėjo prasmę, kada
 tautos buvo savistovės ir nuo
 nieko neprigulincios, nežinan-
 čios kas aplinkui jas dedasi;
 tada tai ištautėjimas reiškė
 pasidavimą savo priešui. Da-
 bar gi jau visis kas kita. Eo-
 ropos pilis išgriautos, girios
 iškirstos; nesigirdėt kryževio
 rago balsas, bet visa Europa
 padumavusi nuo pabriku du-
 mų, užia mašinos, kaukia trau-
 kiniai po visas šalis. Ir jei
 mes esam tautiečiai, kodėl ap-
 leidom brangiąją tėvynę, kodėl
 negynėm jos budami namie?
 Mes duonos atvaziavome jieš-
 koti ir anksčiau ar vėliau iš-
 tautėti. Atvaziavę einam prie
 dirbtuvės vartų prašydami
 darbo. Mums duoda darbą
 ne kiek neklausdami mus tau-
 tos, bet tik tėmydami, ar mes
 turim sveikas rankas, ar ga-
 lim sukrauti svetimtaučiu pi-
 niguočiu daugiau pelno. Tautie-
 čiai geidžia neprigulmūgos
 Lietuvos, o gal ir monarkišką
 evoliucijinį žingsnį....

Tik vienas nesmagus apsi-
 reiškimas tarpe lietuviškos vi-
 suomenės, tai atnaujinimas
 senos kovos tarpe socijalistų
 ir tautiečių. Kaip tautiečiai
 taip ir socijalistai susideda iš
 darbininkiškojo luomo, sąly-
 gos gyvenimo vienu ir kitų tos
 pačios, socijalistai veik visi
 yra kartu tautiečiai, darbavi-
 mos vienu ir kitų beveik vi-
 nodas: tai organizavimasis ir
 sklaidimas apšvietos bei susi-
 pratimo, kad ir jų galutini
 siekiai, taip gi ir taktika ne-
 vienodi. Ir už ką rodomi ko-
 vot! Dirvos vieniams ir ki-

virsta anglais, anglai vokie-
 čiais, lenkai maskoliais, mas-
 koliai prancuzais, o lietuviai
 lenkais. Kodėl tautiškas
 lidžiausiam laipsnyje tėra
 palaikomas tik prie žemesnių
 jų luomų? Pagalvoję atranda-
 me, kad turtingieji luomai
 stengiasi gimdyti neapykantą
 vienu žmonių su kitais ir tuo-
 mi nors ant valandėlės nukrei-
 pi atydą proletaro nuo bendro
 jų priešo kapitalo ir tam tiks-
 lai įkalba prastiems žmonėms
 kad tas darosi tautos labui!..
 Matome, kad jieškojimas išga-
 nimo tautiškume yra utopija
 (svajonė).

Vienok ar gi jau tautiškas
 judėjimas nenaudingas ir net
 blėdingas? Ne! Tautiškas ju-
 dėjimas kelia ir palaiką lietu-
 višką kultūrą ir nori ją suly-
 gint su kitų tautų kultūra,
 sklaidžia apšvietimą ir susi-
 pratimą, kad lietuviai, tokie
 jau žmonės kaip ir kitataučiai;
 kad jų kalba taip gi gera ir
 graži kaip ir kitos kalbos.
 Socijalizmas geriau platinasi
 ten, kur kultura augščiau sto-
 vi. Todėl blaivas tautiškas
 yra didžiai gerbtinas.

Socijalizmo gi siekiai jau
 kur-kas platesni. Čion reikia
 laujama lygybės, liuosybės ir
 meilės; čion kovojama prieš
 tiraniją, nežiurint kokia ji bu-
 tų: ar tautiška ar kitatautiška,
 ir tai ne tik kurios nors tautos,
 bet visų tautų. Prie šiandieni-
 o išsiplėtojimo išdirbystės,
 susinėšimo kelių ir viešpatavi-
 mo kapitalo, negalimas išsi-
 liuosavimas kurios nors vienos
 tautos. Socijalizmas gi duoda
 plačiausią autonomiją kiekvie-
 nai tautai, jei ji tik to nori ir
 padaro galą tautiška neapy-
 kantai. Galim tikėtis, kad
 socijalizmas įvykus kiekviena
 tauta su jos tautiškuo ypa-
 tybėmis įgys liuosybę.

Taigi darbas socijalistų ir
 tautiečių netoli tas pats: keli-
 mas kultūros, apšvietimo ir
 organizavimasis. Pirmųjų sie-
 kiai baigiasi įvikiimu socija-
 lizmo, antrųjų gi — pakėlimas
 kultūros ligi augščiausio laip-
 snio. Vieni ir kiti prie to pačio
 eina su tuom tik skirtumų,
 kad nelygūs žingsniai, ir ne
 vienodais keliais: vieni tiesiog,
 kiti aplink. Bet nevisi jų ga-
 li ir turi spēkos eiti suokum
 tiesiu keliu.

P. Norkus.

**ATDARAS LAISKAS „AUS-
 ŠRAI“.**

Tie faktai, kad aš budamas
 Amerikoje krepiasi į „Aus-
 šra“ K. J.—io reikale (ir jie

patikėjo mano žodžiui), o vėliau ir pats prašiau josios stipendijos, — aiškiausiai parodo, jogei nei aš „Aušros“ ne niekinau, nei „Aušra“ nematė mano darbuose nieko priešingo savo tikslams. Kadangi vienokai kurie „Lietuvos“ ir kitų laikraščių publicistai, sendami žinias neva „iš gerų šaltinių“, viešai mane įtaria įvairiuose nusidėjimuose prieš „Aušrą“, tai aš reikalauju jos taip pat viešai atsakyti ant sekančių mano užklausimų:

1) Kada ir kur aš niekindamas „Aušrą“, vadinau ją „buržuaziška“?

2) Kada ir kur aš davinėčiau „Aušrai“ patarimus — „visą savo turtą pavesti revoliucijai“?

3) Ar nors vienoje savo prakalboje arba šiaip viešame pasikalbėjime esmi ką blogo išsitaręs apie „Aušrą“ ir josios tikslus?

4) Ar nors viena mano duotųjų žinių apie K. J. — io ypatą ir apie jo materialistą padėjimą tame laike, kaip jisai prašė pašelpo, — pasirodė netikra esanti?

Mokslaišis P. G.

P. S. Kitų laikraščių prašau šį laišką perspaudinti.

Ponas P. G. visai neto klausia, pas ką reikėtų klausti „Aušra“ apie jį nei puse žodžio neišsitarė ir paduotieji jo užklausimai visai jos neliečia. Kas buvo pasakyta apie jį, buvo pasakyta mano. Kodėl gi jis manęs neklausia, iš kur aš tą žinau? Yra tam viena iš dviejų priežasčių, ar gal ir abi drauge: Viena, kad aš pasakiau tą, ką žinojau, vadinasi, tą kas buvo; todėl klausiti pastą, kas gali prirodyti, nėra išmintingu. Antra, jau einasi apie tai, kad parodyti, jog jis mano menkutės ypatos per savo didžiulį „Aš“ nemato ir matyti nenori, kas yra vistiek, ką „Plevat na tebia“. Bet aš nuduosiu, jog to nesurpantu ir vietoj užklaustosios „Aušros“, kuri neturi ką jam atsakyti, atsakysiu aš.

Pirmiausiai kaslink reikalo K. J. — io; jis prisipažįsta, kad „Aušra“ jo žodžiui patikėjo, bet jis nemato, kaip jis gali būti kaltas, jei tas ponas K. J., per jo rekomendaciją gavęs nuo „Aušros“ pašelpą, apvertė ją kitokiam tikslui negu jos prašė. Jis to nenori suprasti, kad „Aušra“ duodama tam vyriui pašelpą, ne anam patikėjo, tik jam, P. G., kuris už jį užtarė ir savo užtarimu priėmė už jį ant savęs atsakomybę. Žinoma, anas ponas galėjo jo užsitikėjimą taip gi apgauti; bet kad K. J. suvylė jo užsitikėjimą, tai jis „Aušrai“ niekuomet ne parodė, niekuomet nepranešė jai, kad toksai p. K. J. pasielgimas jam, — P. G. didelį nesmagumą daro. Tai gi is to matyt ir visa dora p. P. G. Kada, dėl apsilvimo ant jo rekomenduojamo K. J., o ne dėl neprilankumo revoliucijai ir revoliucionieriams, „Aušra“ nepripažino jam pašelpo, jis kreipėsi prie privatiškų ypatų įtekmės aplinkiniu būdu ir dar su koku teroru!... Jis, P. G., sau galą pasidarys, jei „Aušra“ jį sušelpiti atsisakys ir atsakomybę tuls ant „Aušros“! Ar gi tą galima doru darbu vadinti?

Ant pirmų trijų jo užklausimų

atsakysiu vienu: Pono Ališancko bankoje, kuomet su garsiu plekštelėjimu rankos, apsisukęs ant vienos kojos, pasakei: „Tai jų nieko neišmanote“. Platesniam paaiškinimui p. P. G. malonės kreipitis prie D-ro A. L. Graičūno. J. Laukis.

Apie moteris nusidejeles.

Ne labai senai viena Petra pilės moteris — daktarė, Paulina Tarnovska parašė gana akvą veikalą, užvardytą „Žmogžudės moteris“, kur ji plačiai peržvelgia moterų nusidėjėlių psichologiją ir gyvais faktais nurodo, kad moteris kur kas daugiau yra nesveikos už vyrus nusidėjėlius, ir todėl gi ji reikalauja, kad prasizengusių moterų nubaudimui būtų vartojami visai kitoniški įstatymai, negu vyrams. Svarbiausia moterims nusidėjėlėms bausmė turėtų būti — pristatymas į mokyklą.

D-rė Tarnovska ištyrinėjo ypatiskai 150 moterų, rusiškos kilmės, — žinoma, nusidėjėlių; išstudijavusi jų kunišką ir protišką stovį, nustatė dvi iš vadas: pirma, kad kiekviena moteris kriminalistė neišvengtinai turi žymes kuniškos de generacijos (išgamystės), antra — palinkimas moteris prie blogų darbų tankiai esti įgimtas nuo tėvo ar motinos, arba ir abiejų. Ir aišku tat, kad moteris įgimusi nedoras ypatybės negali būti baudžiamas už tėvų kalčią. Priešingai, tie kurie daro žmonijai įstatymus, privalo pasirūpinti, kad nesveikais apsigimę piktadėjai nebūtų baudžiami, bet kaip nors išgydomi.

Dar ir iš kitos pusės Dr. Tarnovska nurodo, kad moterims reikalingas kitoniškas bausmės kodeksas. Vyras yra už moterį stipresnis; jis stovi gamtoje ant tokios pozitiškos linijos, iš kurios jis perduoda visiems savo gimstantiems vaikams beveik visas savo ypatybes, o moteris stovi tikrai ant negatiškos linijos ir jos ypatybių labai mažai teperei na vaikams. Ji dabiagia tik vyro darbą ir papildoma jį — visame kame. Tiesiau pasakius — moteris yra lygi kokiai pagalbiniai medžiagai, o vyras išdirbėjui... Todėl apsigimime daugiau viskas atsiliepa ant kudiškių nuo tėvo, o ne nuo motinos. Ant kiek mažiau turi įtekmės moteris ant vaikų, ant tiek ji mažiau beatsako prieš moraliskus ir civiliskus įstatymus.

Ant kiek gerai vyras turės išplėtotą savo vyriškumą (fizišką ir protišką), ant tiek gerą moteriškumą paskiaus įgys jo gimstančios mergaitės, arba kitaip pasakius išsipildys senas priežodis, kad: „moteris yra tokia, kokia ją vyras pasidaro“. Taigi moteris neprivalo būti pavadama tiems patiems įstatymams, ką ir vyrai; arba nusidėjusių baudžiant tais pačiais įstatymais, sako Tarnovska, didesnę bausmės dalį turi pirmiausia paimti vyras, o likusią — moteris. Budama ji tikrai vyro ypatybių atšvičiu,

nėra kalta už viską, ką ji blogo padaro, todėl privalo gauti tikrai mažiausią dalį ir bausmės.

Ar gi tai ne beprotystė bausti tokius nusidėjėlius (arba nusidėjėles), kurie prasizengia prieš įstatymus budami nesveiki — sirgdami histerija, epilepsija ar neurastenija? Ar gi draugija neprivalo pirmiausia nesveikus išgydyti, o ne dėti į kalėjimus, kur ir sveiki sugenda? Mūsų bausmės teorija, o ypač prie moterų taikomoji, labai panėsi į darbą kudiškių, kurie spardo stalą arba kedę, užsigavę kulniukę į juos. Kriminalistų mokslas turi būti lygus mokslui Kristaus — geru už blogą moket. To mokslo pamatas privalo rymoti ant šių keturių uolų: „Nusidėjėlių atgaivink, išgydyk, išmokyk ir pastatyk ant kelio“.

Dr. Tarnovska vesdama savo tyrinėjimus, išmieravo 150 rusaičių moterų, kurios buvo žinomos, kaip vidutiniškai sveikos kuniškai ir protiškai, taip gi neblogą turinčios gyvenimą. Ypatigai ji mieravo ir lygino: ilgumą ir platumą galvos kiaušo, kaktos augštumą, atokumą nuo vienos ausies prie kitos, apatinės žiaucės skersumą, veido pailgumą, nosies platumą, veido kampuo tumą, pilvo apvalumą, augštį, svarumą, ilgį kojų ir rankų; taip gi sužymėjo, ant kiek yra išplėtotą pas kiekvieną tų moterų jauslumą, dasylytėjimas, suvnuodimas, girdejiimas, matymas ir nujautimas. Žodžiu sakant, padarė grynai moksliską ištyrimą moteris prigimimo ir ypatybių. Sulyginimai davė sekančius pastebėtinius rezultatus.

Moterų įgimti kokie nedaug tekliai — sakysim, veido pailgumas, akių žvairumas, nosies kumpuotumas, ir tt. pasirodė paeinaš nuo to, kad motina turėjo nesveikus gimdymo organus. O tų organų nesveikumo priežastis būta pas vyrus. Jei gu vyriškis sužags dar nepribrendusią moterišką — saky sim pirmiausia 15 ar 16 metų, tai ji paskiaus jau ir subrendusi nebebus gera motina, gimdys kudikius ant ko nors nesveikus. Ir mergaitė, negražia atsigimusi, yra jau nešanti bausmę už koki nors vyriškį, kurs josios motiną sužeidė. Tokios pat priežastis pagimdo moteris nesveikas ir protiškai. Ta statistika parodė, kad iš šimto nervišku moterų, 85 yra tą ligą igimę nuo savo motinų, kurios turėjo šiokiū ar tokiū budu sužeistus gimdymo organus.

Iš 83 išmėgintų nusidėjėlių moterų, 60 buvo gimę iš alkoholikų (girtuoklių) tėvų. Tokių tėvų mergaitės buna palinkę prie nervišku trukčiojimų (konvulsijų) ir abelnai esti gležni sudrėbę sutvėrimai. Jos tankiai turi netikusius dantis. Kitas išgamystės žymes tokios moteris įgema: ne vienodumą spalvos abiejose akyse, kartais skeltą lupą ar nosį, retus ir išsiklaipjusius dantis, nenormališkas ausis ir negražia išgnubusių kaktą.

Kitos įvairios pašalinės priežastis ir gi atsiliepa ant moterų protiško stovio ir pastuma prie nusidėjimų. Taip va, typhoido fibra (karštligė) dau

gumai sumenkina proto pajėgas ir išklibia doros supratimą. Dauguma moterų griebėsi už girtuoklystės tikrai po tokių nelemų ligų. Abelnai po tokių nuotikių moteris buna palinkusi prie išsprudimo iš morališkos orbitos ir tankiausiai ji galop pareina į tokį padėjimą, ką žmonės vadiną „sąžinės mirtis“. Bet ar tat ji už tai kalta? Tankiai papildo kokią paikystę arba ir didelę nuodemę moterį, kurios yra visų žinomos, kaip keistos žmogystos, greit tuolės, arba taip vadinamos ekscentriškos. Jos taip gi yra nesveikos. Atrasta, kad 97 nuosimėiai moterų piktadėjų buvo palinkę prie alkoholiaus. O girtybės griebjasi tik nesveikos moteris, įgavę ligą nuo tėvų. Ar jos tat kaltos?

Anot Dr. Tarnovskos moteris labai retai tampa piktadare su tikslu pasipelniti. Tankiausiai esą moterų prasizengia ma iš skaugės (ar pavydo, „revnost“) meiliskuose prietikiuos ar iš keršto. Jeigu kiau kurios moteris ir atsizymi kokiomis prazangomis dėl pelno, ypač galvažudyste, tai tokios galima esą skaityti moterimis „be lyties“ arba nustojusios savo moteriškumo jausmus; beje, tokios savo piktumu daugeliu dar praneša ir vyriškius piktadėjus. Bet ir tai yra liga. Subręsta tokios moteris labai vėlai, vos apie 20-tus metus. Didžiuma tokių moterų, kaip Tarnovskos statistika rodo, patampa nusidėjėlėms apie 30-tus metus. Jų akys beveik išimtinai (Rusijoje) pilkai-melsvos arba net plieniškai žydrios.

Iš skaugės (pavydo), arba kitokių meilės bei lyties prietikių moteris papjūdziosios žmogžudystę beveik visuomet buna jaunutės, taip sau apie 20tus metus, taigi nepilname tės ir kaip tokių net ir dabar tiniai įstatymai beveik niekuomet jau nebaudžia mirčia, ir retai sunkum kalėjimu. Mat jau atsižvelgiama ant to, kad jos dar nėra pilno proto, tai gi nėra morališkon sveikaton atėję. Bet šiandieninėse sąly gose labai da mažas moterų nuosimtis ir visai teateina į pilną protą, per visą savo gyvenimą, — į tokį protą, kaip va reikalauja mūsų įstatymai, kad žmogus viską suprastų ir pagal to elgtųsi... Moteris tapusios nusidėjėlėmis meilės reikaluose, daugiausiai mėlyn akės, pilksvų plaukų, o jų gimdytojai yra buvę fiziški nusilpėliai.

Tolesnė Dr. Tarnovskos statistika yra taipgi akvya, nors šio trumpo straipsnelio ribos neleidžia plačiau į ją įsileist. Moteris tapę žmogžudėmis iš keršto už suviliojimą, dauguma buna jau paauge, apie 30 ar 32 metus. Nudėjusių savo vyrus arba mylimuosius už žiaurų elgimąsi daugumos am žius siekia 36 metus. Kudikius numarina daugiausiai jaunos, visuomet nesuauge 30 metų. Nusidėjėlės iš prigimto palinkimo, tai yra iš tėvų kaltės, kaip pirmiausia šnekėjome, daugiausiai jau pradeda piktus darbus jaunystėj; retai tokios bepradeda blogais darbais užsiimti po 26 metų. Matyti jų valia subręsta ir prieš savo

prigimimą jau įstengia iškovot.

Laikraštis „World“, iš kurio imta medžiaga ir šiam straipsneliui, atspausdina net kelioliką moterų piktadėjų fotografijų, paimtų iš minėtojo veikalo Dr-ės Tarnovskos. Žiurint į fotografijas, randi kiekviename veide koki — nors fizišką nedateklių: tai kaž — koks nesugaudomos akis, tai nepaprastai pailgas veidas, tai suplota nosis, tai siaura arba įdubus kakta. Veltui norėtume, kad bent vienos veidas patrautų žiurėtojo simpatiją prie savęs. Matosi perdėm ne sveikumas ir atstumantis idjotizmas.

Kaip tokios moteris, taip ir vyrai yra nekalti, kad juos gimdytojai jau nesveikais paleido ant svieto ir pastumė į įvairių piktadėjų eiles. Ne bausti juos reikia, — arba anot Dr. Tarnovskos, reikia tokius piktadėjus bausti — pasiunčiant į mokslavietę... J. O. S.

Kame priežastis?

Kame priežastis, kad žemės gyventojai turėjo nuolatos mainyties? Kas pridėjo savo ranką, kad jų protas vis lavintųsi? Kas išdirbo įstatymus, kurie padėjo kelius, kuriais turėjo žemės gyvenimas plėtoties? Ant tų visų klausimų galima trumpai atsakyti: vis ko priežastis — pati gamta. Vienok skaitytojas norėtų išgirsti aiškesnį atsakymą, kad tą viską geriau suprasti.

Buvo dvi priežastis, po įtekmė kurių ant žemės vieton vienklekinių gyvunų — augalų viešpatavimo atėjo žmogaus laikai. Pirmą priežastis — kova už buvį, antra — permainos tų sąlygų, tarp kurių gyvenimas plėtojasi. Iš pradžių, kaip jau žinoma, buvo tik vienklekinių augalai, ką patį iš gamtos, po įtekmė sau lės šviesos ir šilumos galėjo sau atrasti maistą. Ilgainiu, šio kiu ar tokiu keliu kai — kurie augalai pradėjo esti savo brolius ir beesdami augalus arba, geriau sakant, organišką maistą, jie ilgainiu jau užmiršo patį stačią iš mineralo sau maistą išrasti. Augalai gi pradėjo esti savo brolius, nes prie to juos spyrė kova už buvį. Ilgainiu kova už buvį priverė vienklekinius žemės gyventojus, taip gyvunus, kaip ir augalus, laikyties kartu, tverti, kaipi atskiras, šeimynas.

Tų šeimynų nariams buvo lengviau surasti sau maistą, tų laikų duoną. Ilgainiu šeimynos nariai, pasidalinę tarp savės darbą, sutvėrė vieną asmenį. Atsirado daugklekiniai augalai ir daugklekiniai gyvunai. Gamta taip gi ne visados vienoda buvo. Vienklekinių augalų laikais oras ir vandenį buvo labai šilti. Ilgainiu, viskas pradėjo atšalti. Toliau atsirado sausuma, vietos sausesnės ir drėgesnės. Ant žemės ne visose vietose buvo vienodas oras. Ant polių (žemgalių) greičiau atšalo, kaip pas ekvatorių (žemės puskamuolio lygratį). Nuo to visko turėjo atsimaityti ir žemės gyvenimas.

Kadangi ne visur buvo vienodos sąlygos, kadangi ne visur tos sąlygos mainėsi vienodu keliu, tai ne visur ir gyveno vienodi augalai ir gyvunai, ne visur tarp jų atmainos ėjo tais pačiais keliais. Gyvenimo sąlygų atmainos nuolat ėjo, nuolat buvo kova už buvį, už tai ir nuolat turėjo būti tos permainos. Bet gal kas paklaus: kodėl tuomet neišnyko visi senovės žemės gyventojai? Kodėl ir dabar yra taip vienklekiniai augalai, kaip ir daugklekiniai gyvunai dar? Ant to galima pasakyti, kad dabar jau nėra nei vieno senobinio gyventojų. Nors ir šiandien ir gilioje senovėj buvo vienklekiniai, bet tarp jų yra didelis skirtumas. Gal tik to skirtumo negali užtėmyti prasta akis ir žiuronas, nes tie gyventojai labai maži. Toliau, kada eina atmainos tarp žemės gyventojų, tai tos atmainos skyla ant įvairių šakų, iš kurių tik tos lieka toliau gyventi, kurios geriau prisitaiko prie vietinių sąlygų. Vienoje šakoj atmainos greičiau galėjo nužengti pirmyn, kitoj — lėčiau. Nuo tos kuri toliau nužengė pirmyn, greičiau atsiranda ir tolimesni augštesni žemės gyventojai. Tas persikeitimas eina toli, kol žemės gyventojas nepasieks savo galutinio tikslo. Jeigu atsiranda nauja atmaina, kuri jau neišgali toliau plėtoties ir prisitaikyti prie naujų sąlygų, tai ji turi visai išnykti. Kiti žemės gyventojai nors dar ir galė, o toliau keisties ir lavinties, bet turėjo išnykti, nes gamtos atmainos greičiau parėdavo, negu pas juos persikeitimai.

Galėjo būti ir kitaip. Žemės gyventojas jau gana augštai pakilo, bet staiga jo gyvenimo sąlygos taip atsimaity, kad tas gyventojas jau negalėjo ne tik toliau lavinties, bet turėjo atgal prie savo tėvų formos grįžti. Vieton progreso, atsirado tik regresas (atgalėivystė).

Iš to visko mes matom, kad lig šiai dienai galėjo pasilikti vienklekiniai žemės gyventojai. Jie šiek — tiek apsimainė į tą pusę, kad toliau lavinties jau nebegalėjo, o išnykt neišnyko, nes sąlygos dar liko panašios į senas sąlygas.

Vienu žodžiu, žemės gyventojų tarpe įvilkdavo tokios pat atmainos, kokios dabar įvilkta žmonių gyvenime. Žmonės, kurie pakliuna į labiau atsakančias sąlygas, smarkiau plėtoja ir savo kultūrą. Prie geresnių sąlygų geriau ir kova už buvį einasi. Kaip pasirodo, žmogui geriausiai atsako kraštai, kur ne perkaršta ir ne peršalta. Nuolatinės vasaros krašte žmogus lengvai gauna maistą ir jam čia mažai rūpi pasidarbuoti, kad lengvesniu būdu ir geresnį maistą turėti. Šiuose kraštuose ir žmogaus anatomiškas (kuno) sudėjimas mažiau atsimaity. Šalto krašto žmonėms vėl persunko sau maistą surasti ir jie čia lieka tikrais gamtos vergais. Kur blogesni susinesimo keliai, taip gi žmogui sunkiau einasi. Ir istikro, kultura pradėjo kilti Vidurinių marių pakraščiais.

Tik dėl šių priežasčių galė-
jo užsiklikti Australijos pusiau-
— žmonės, pusiau—bezdžionės,
ką turi keturias rankas ir gy-
vena ant medžių, bet ką jau
nandojasi ugnia ir vartoja gin-
klus.

Nemazai prisidėjo prie at-
mainų žemės gyventojų ir įvai-
rios jos gyventojų kryžovės.
Jis duodavo naujas veisles.
Ir žmogus išmoko tokiu pat
būdu padaryti sau naujus gal-
vijus. Taip, sukryžavojus ar-
klį su asilu liko gautas mulas.
Panašiai ant salos Borneo su-
sikryžavojo beždžionė ir žmo-
gus (negrė) ir atsirado vaikas
— pusiau bezdžionė, pusiau—
žmogus, bet nepanašus į Aus-
tralijos pusžmogį.

Kaip matome, nereikia jies
koti stebuklingų kelių: pati
gamta laiks nuo laiko vis rei-
kalauja naujų žemės gyven-
tojų.

Tamė ir visa priežastis.

Z. A.

Kareivio laiškas.

(Viens mūsų skaitytojų pri-
siuntė laišką savo draugo ka-
reivio, sėdinčio Aleksandropo-
lio kalėjime ant Kaukazo už
sukilimą prieš valdžią 27 Min-
grelcko kareivių pulko. Iš že-
miau tilpusio laiško ištrankų
skaitytojais atsizinos, kad Ru-
sijos kariumenė toli gražu dar
nesusitaikė su savo padėjimu,
kad ji kenčia, kovoja ir kad ji
tiki, jog dabartinis Rusijos re-
das ir дума da neužganėdins
liaudies. Red.)

Aleksandropol, VI. 11. 08.

Brangus drauge, Antanai!
Šiandien apturėjau tavo laišką,
kuriame prašei aprašyti, kas
pas mus dedasi. Su mielu
noru gatavas esu tau patarnaut
tokiu menkniekiu.— Visu-
pirmu pradėdau nuo savęs. Gy-
venu jau rotoje. 7 dieną šio
mėn. buvo ant manęs teismas,
bet nieko galutinio dar nenus-
prešta. Atidėta iki rudens.
turbūt iki lapkričio. Priežas-
čių nežinau. Priseis laukt.
Bet pirm iki aš sulauksi teis-
mo, greičiau tu sulauksi ma-
nės.... Tai gi, lauk. Kaip
tik sustiprėsiu... pasimaty-
sim....

Dabar apie jūsų pabėgimą
Kaip tik aptiko, kad jūs pabė-
gote, pastatė ant kojų visą gar-
nizoną. Pasileido įieškoti,
bet... de ja! veltui! Iš nak-
ties bėrėdo viso 6 kareivius, o
penkių pabėgta, ir pasigedo
tik rytmetį, kada atėjo su
savu sėbrove komendantas—
iš juoko pramintas „didžiuo-
ju“. Ant pabėgusių vietos ra-
dė gulinčius, dailiai aptaisy-
tus.... šiaudų lustus, kuriuos
sargai iki prašvintant laikė už
miegančius arestantus. Sargų
viršininkas baisiai buvo suju-
dintas. Komendantas net pa-
juodavo tą dažinojęs ir jo vi-
suomet primerktoji akis dabar
su sykiu labai plačiai atsimer-
kė. Jiš taipgi buvo sujudin-
tas ir negalėjo suprast, kaip
tai tokia kruva kalinių galėjo
ištrukti. Trečią dieną visus
geležinkelio kalinius pergabe-
no Tiflizan. Jiems išėjus pa-
sidarė baisiai nuobodn. Už-
draudė leisti pasivaikščioti.
Bet neužlgo „didysis“ išėjo

„pochodan“, o ant jo vietos
atėjo pulkauninkas, labai ge-
ras žmogus, kurs vel leido pa-
sivaikščioti. Bet sugrįžęs „di-
dysis“ vel kad gi prispaudė,
tai prispaudė!..

Gelžkelių sukilelius nuteise-
vistus, išimant Kušnerėva, į
arestantų rotas nuo 3 iki 4 me-
tų, o Kušnerėvui davė 1½ metų
disciplinariško bataljono. Ki-
tus, kaip Arojancę, pasmerke-
tvirtapilėn, už tai, kad jie
bandė pabėgt. Juos teisė sy-
kiu su manim, o 9 dieną š.
mėn. teisė Baku kalinius—
visus išteisino. Berzanskis ir
Glinskis grįš jau namo, links-
ni. Jie da pirmiau buvo tei-
sti ir nuteisinti, bet naujas ko-
mandierius, labai bjaurus žmo-
gus, vel buvo juos atskundęs
į vyriausį karė teismą....

Dabar pas mus дума, žino-
ma, ir naujos kalbos apie kon-
stitucija. Jeigu ir būtų duota
Rusijai kokia konstitucija, tai
visai bizna, dagi ir visai be-
vuodegos. Tu, beabejonės,
žinau berželio 3—čios įstatymus
apie rinkimus. Pamįslyk pats,
kokia ten gali būti дума ir iš-
ko ji susidės! Visi ponai ir či-
nauninkai. Musiškių visai
nėra....

Tu man daugiau nerašyk, o
tikriau lauk manęs pas save,
kaip jau augščiau minėjau...
Iki pasimatymui, tavo N. N.
(Pridavė A. V.)

Laiszkai isz Lietuvos.

(Iš Suvalkų gub. Balt. lai)
Gerbiamašis mano broli. Šian-
dieną siunčiu šį laiškelį, kad
pasveikinti tave, broli, nors ke-
liais žodeliais ir apsaityti, kas
vargingoje ir tavo senai maty-
toje tėvynėje girdėtis. Šiamė
laiške stengsiuos trumpai ir
aiškiai nurodyti visas mūsų
laimes ir nelaimės. Pirmu-
čiausia, ačiū laimei, aš ir apy-
linkės draugai esam sveiki,
tik ant mūsų nelaimės greitai
užsitraukė juodas debesys ir
uzdengė mus padangė—tai
yra užsmagė mūsų „Sviesos“
draugystė, kuri vos keliolika
mėnesių tėsvietė ir ne vienam
tamsnoliui atidarė akis į lai-
mingesnį gyvenimą. Šalta
šiaurės reakcija emė siaust:
vienur naktį atbėgė knygas
užpečetijo, kad vėliaus per-
žiuret, kitur išsivežė, o prie
to padarė daugybę kratų ir
areštų. Už vis daugiausiai
valdžia neapkenčia Juozo Ka-
čergiaus iš Pilviškių. Jau
žmogelis du kartu buvo išgru-
stas į tolimą Maskoliją, bet
vargio prikentėjęs iki gana
šiaip—taip gavo pagrižti na-
mo. Bet, ant jo nelaimės, ne-
gavo apsidžiaugti tėvynės oru,
vel tapo areštuotas ir pasodin-
tas kalėjime. Tai matot, bro-
liai amerikiečiai, kokios gady-
nės sulankė mūsų miela tė-
vynė. Nepaklausia tavęs caro
budeliai, arturi tavo patį, vai-
kai pastogė ir duonos kėšni,
tik rengkis ir gana. O nežinia
nei kur nei už ką. Bet tegul
tas šiaurės meškinas šokineja
ant mus sprando; mės tolyn
vis daugya stosim į kovą, kad
lengviau būtų išverti nelai-
mės metus. Ir iš tiesų, nors
tokie jau sunkūs reakcijos lai-
kai, bet susipratusių žmonių

skaičius nesimažina. Butume
dar daug toliau nuženge, jei
ne tamsiosios ypotos, visokie
juodašimėiai, kurie atima nuo
žmogaus ne tik pinigus arba
užmuša žmogų, bet ir dvasiš-
kai sukamuoja. O tokių atė-
minų, ypač šiomet, nestoka.
Vat iš Pusiauskilių kaimo iš
vargšo Jono Majaucko atėmė
naktį 6 rub., iš kitur tai net
po 150 rub. Visakio Rudoj
bandyta net aukos nuo šventos
plinės pavogti, bet čia vagi-
liai suimti. Kunigai tarėdami
tokius prirodymus pasakoja
tamsiajai miniai, buk tai ci-
cilištų darbai, nors jie gerai
žino, kad tai vagij.

Toliau, yra pas mus dvi to-
kios sąjungos, viena Griškabu-
džio valščiuų, kita Tamošbu-
džio. Pirmoji nesena atsirado,
ale jau daug nuveikė. Tu-
ri savo organizatorius; toji or-
ganizacija, po vardu „Civinc-
ko sąjunga“, dauso langus, ka-
poja kur susigriebe žmones
jiems nepatinkamus, atimdinė-
ja pinigus ir drauge atlieka
šnipų darbą: iš jų priezasties
buvo keliose vietose padarytos
kratos. Tą visą galėčia faktais
pirrodyti, bet dėlėi trumpumo
laiško negaliu. Tikiuos, kad
mano brolis mano žodžiams ti-
kės. Ak, baisesus laiko susi-
laukėm. Šiaučia valdžios re-
akcija, siaučia chuliganai, o
vis mės turim nukentėt. Bet
tikimės, kad ateis laikai, kada
visa žmonija atsikirs pelus nuo
grūdų ir liausis purvinusi tik-
rus kovotojus už tėvynės lais-
vę.

Ištariu ačiū tau, Jonuk, kad
neužmiršt manęs šelpė laik-
raščiais, kurinos gaunu kas
savaitė—„Kovą“ ir „Vienybė
Lietuvniukų“, kuriuose randu
daug naudingų žinių. Štai
radau, jog amerikiečiai nusi-
kaltė Dievui, kuris Eastham-
pton, Mass, noredamas žmo-
nes išmušt metė iš dangaus
akmenį, nes su perkunu neig-
li. Paskui vel St. Louise, Mo.
atsiradęs žmogus John Hu-
cheson, kurs be jokių lėšų pa-
daro kunigą į savo vietą....

Pranešu jums iš ekonominio
Lietuvos padėjimo. Per va-
sarą nebūvo lietaus, taigi va-
sarojus nekaip užaugo, išsky-
rus bulves. O rugių taip—pat
mažai, nes pereitą metų kaip
reikė seti buvo labai šlapja.
Gyvuliams pašaro taip—pat ma-
žai. Pavasarį buvo galima
pirkt gyvulis už 50 rub., o da-
bar toks pat už 25 rub. Žmo-
nės įsitaisė beveik kiekvienas
kuliamasias mašinas; rudenį
visur tik staugia, rėkia; su
spragilais jau nekulia. Dau-
gumas turi mašinas šienui, ru-
giams pjaut ir grėbt. Visą tą
atlieka su arkliais.

Likit sveiki, mano broliai
vargingoje šaly, o aš irsiuosį
per tamsybę, kad tik pamaty-
čia šviesą, ir naikinsiu tamsy-
bės ramsčius, kurie išgrūdo
mano brolius į svetimą šalį.
Atleiskite, kad taip neaiškiai
surašiau, nes neturiu laiko ir
susižeidžiau pirštą reikalingą
prie rašymu. Kitą—syk para-
šysiu apie SLDP, ir šiaip ži-
nučių, kurios jums bus aky-
vos. Tavo brolis J. D.
(Pridavė J. E.)

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Vėl da pasmerkti
sąnariai buvusios dumos: Sal-
tikovas ir Žydzieliovas—5-kiems
metams, o Zurabovas—4-riems
baisios bausmės—katorgon.
Jie prigulejo prie socialistų
klubo.

Valdžia išleido naują aplin-
kraštį dėl lenkų žemės ir Lie-
tuvos, kuriuomi vėl iš naujo
aštrai prisako vartoti tik rusiš-
ką kalbą visokiuose susineši-
muose su valdžia. Esą taip mi-
nistrai ntarę.

Iš Petrapilės garsingojo ka-
lėjimo „Krestai“ išleido už
5000 rb. kancijos studentų
Utgof, kurs buvo suimtas už
priklausimą prie rusų soc.
dem. partijos ir vedimą revol.
agitacijos kariumenėje. Įtabu-
mas mat tame, kad Utgofo tė-
vas yra Varšuvos gubernato-
rium ir žiaurum laisvės sman-
giku. Užsigimsta mat ir jiems
geri sunys!..

Amerika. Bėgyje paskuti-
nių penkių mėnesių Jungt.
Valstybių išde pritruko pini-
gų \$59.000.000. Valdžios
apyskaitos nesuteikia džiaug-
smo ir ant tolesnio laiko. Anot
jų, jeigu taip nedatekliai augs
iki ateinančių metų birželio
mėnesio tai stoka išdo sieks
iki milžiniškos sumos 100 mi-
lijonų dol. Tokio pasibaisėtinio
deficito Amerikos išde dar
nebuvo nuo laikų karės su Ispanija.

Prancuzija. Iš kilo neti-
kėtas skandalas, kuris praneša
visus kitus prancuzų buvusius
skandalus, kaip Dreyfuso,
Humbarto ir Syvetono. Mat
pasiaiškinio, kad buvusis Pran-
cuzijos prezidentas Faurė nu-
mirė savo mylėtines namuose,
ponios Steinhals, kuri buk už-
davusi didžiunui nuodų.

IŠ VISUR.

Paskutiniu laiku Ispanijoje
užėjo ilgi ir nepaprasti lietūs.
Valencijoje lijo taip smarkiai,
kad trumpu laiku gatvės už-
tvino ir vanduo stovėjo vieto-
mis po keturias pėdas. Gyven-
tojai persigandę pradėjo šau-
dyti į orą iš kanuolių ir var-
pais skambinti, gal manydami
Dievo ar žmonių pagelbos pri-
sišaukt. Vanduo išplovė gelž-
kelių pilymus ir sugadino tol-
rašius.

Holandijos sostapilėje Am-
sterdame gydosī caro motina,
Marė Fiodorovna. Pereitą sa-
vaitę kaž—koks žmogus buvo
nzsikęsęs ją važiuojančia ka-
rietoje persauti, bet priškūš
policistui nebespėjo išsaut.
Užpuolikas esąs holandietis
anarkistas.

Australijos parlamente dar-
bininkai laimėjo didelį žingsnį
— jų partijos vadovui Fiser-
tapo pavesta sutvarkyti visą
ministerija.

Kolera vėl atgijo Petrapilė-
je. Pereitą subatą vėl susirgo
27 ypotos. Nuo pasirodymo
koleros vienoje Petrapilėje
jau sirgo 8184 žmonės ir 3320
pasimirė.

Keistus kartais dalykus su-

simjolina senukai. Vengrijoje,
netoli Budapešto atėjo teisman
bobelė 70 metų senumo ir ap-
skundė savo prisiegą senuką
90 metų senumo, kad jis mei-
lei nebeištikimas esą. Teisejai
nusijuokė, bet emėsi už darbo.
Ir pasirodė, kad veik šimta-
metis senukas įsimylėjęs į tris
merginas sykiu. Teismas nera-
mią porą visai perskyrė.

IŠ AMERIKOS

Milijonieriu dovana popieziui.

Is įtikėtinų saltinių laikra-
šėiai praneša, jog kuopa ame-
rikonų milijonierių iš New
Yorke, Chicagos, St. Louiso ir
San Francisko sudėjusi \$1.
000.000 (milijoną dol.) ir pa-
aukavusi tą sumą Rymo po-
pieziui, į žinomą „švento Petro
skatiku“ fondą. Už tą dovana
jie reikalauja, kad popiežiaus
duotų Amerikai dar du kardi-
nolu. Pastebėtinas mūsų mili-
jonierių dievotumas! Bet ko-
dėl jie nesudeda po tokią pat
sumą badaujantiems mūsų
didmiesčių mokyklose vai-
kams?

Baisi kasyklose nelaimė.

Marianna, Pa. netoli nuo
Pittsburgo lapkr. 28. d. atsiti-
ko kasyklose baisi nelaimė.
Tik ką pradėjo į šaftas leisties
anglių kasėjai, kaip ištiko pa-
sibaisėtinus gazų plyšimas gi-
liai žemėse ir sutrengti žemės
bei akmenų sluogsniai sukri-
to viens po kitam ant darbi-
ninkų ir išeinamųjų angų. Vi-
so labo gilumoje buvo į 300
darbininkų, iš kurių apie 138
tikrai užgriuvo. Ten klievo
net kasyklių formantai, kurie
tik ką buvo nusileidę į olas
apžiūrėti labiau pavojesnes
vietas. Darbininkai daugiau-
siai lietuviai ir lenkai. Kaltė
susiranda, kaip paprastai, prie
kasyklių užveizėtojų, kurie
tik tuomet atsimenta apie pra-
dėjusius garuoti gazus, kada
jau būna per vėlu.

Naujas kerosino miestas.

Apie 12 mylių nuo New
Yorke išdygo naujas miestelis
Bei-Bei, kuris ikišiolai buvo
statomas taip slaptai, kad net
laikraščiai nežinojo. Visas tas
miestas ne žmonėms gyventi
statomas, bet bus tai vienas iš
didžiausių ant svieto kerosino
pabrikų. Sakoma, kad nuo 1
sausio pradės ten darbus su
5000 žmonių. Užima tas pa-
brikas—miestas 2000 akrų že-
mės ir priklauso Standard Oil
kompanijai.

Rusu revoliucionieriu bylos.

Chicagoje latvys Rudavičius
ir New Yorke latvys Paurė
nas dar tebesikankina valdžių
rankose. Rudavičiaus bylą gi-
na garsų advokatai Cl. Dar-
row ir Zusan. Išsiaiškino,
kad Rud. priklausė į soc. re-
voliucionierių partiją Latvijoje
ir dalyvavo kovose prieš
valdžią 1905 6 m. Rusijos
konsulis jau spėjo iš Rudavi-
čiaus lupų ištraukti 5 revoliu-
cionierių vardus: Peero, Lip-
kaus, Altermano, Baumano ir
Kielians iš kurių du pastarie-
jie jau zuvė nuo kazokų nagai-
kos. Paurėno byla da pratęsta

ant mėnesio.

Kiek lesziavo republikonu rinkimai.

Republikonų partijos rinki-
mų komitetas apskelbė žinias,
kiek jiems lėšiuavo Tafta išru-
kti. Viso išleista \$1.656.578.
27. Į tą sumą gauta vien iš
New Yorke ir Chicagos \$1.
035.368. 27. Daugiausiai au-
kojo tam tikslui šie: išrinkto
prezidento brolis Ch. Taftas
\$110.000, L. Andersonas \$25.
000, plieno karalius Kenedzi
\$20.000, Morganas \$20.000.

Isz Lietuvosku dirvu Amerikoje

Westville, Ill. Šioje apie-
linkėj lietuvių randasi apstus
burelis, gyvena sutikime, ne-
siranda tarp jų didelių vaidų.
Bet ant tautos labo mažai ką
veikia; truksta čia apšviestės-
nių lietuvių.

Čia randasi kelios pagelbi-
nės draugystės, bet ir jos ne-
ką tokio veikia, išimant tau-
tiškossias, kurios kaip kada
paaukauja kelis dolerius ant
tautos reikalų.

Lapkričio 14 d. suloš teat-
ras „Paskutinė Banga“. Akto-
riai nudavė neblizgančiai.

Draugystė šv. Petro ir Poy-
lo, savo susirinkime paskyrė
iš savo kasos \$15.00 išleidimui
Kudirkos raštų. Taip gi liepos
mėnesy paskyrė \$5.00 ant už-
laikymo atstovo emigrantų na-
me, kuri suma pasūsta SLA.
kasierini, J. Skritulskui.

Darbai čia prastai eina; ka-
syklių darbininkų daugelis be
darbo, nes dvi kasyklės visai
nedirba, kitos kad ir dirba,
bet žmonelės neuždirba nei
pragyvenimui.

Pas mus žmonelės tamsūs,
laikraščių nei knygų neskaito.
Privesiu čia vieną atsitikimą,
kaipo žmonių tamsumo pavy-
zdį. Lapkričio 1 d. tai yra per
Visus Šventus, tulas žmogelis
atsikėlęs iš miego pasakojo,
jog jis sapnavęs, kad jo tėvas
pragare, ir sako savo moterei:
„duok pinigų, eisiu išpirkti
tėvą“. Moteris turėdama viso
turtelio \$20.00, kuriais taip gi
budama skolinga kaimynui,
pasakė: „geriau skolą atiduosi-
siu“. Bet vyras suriko: „tau
mano tėvo negaila, kad jis
vargsta pragare! Aš turiu tė-
vą gelbėti“. Moteris priversta
buvo atiduoti. Žmogelis gavęs
\$20.00, nežinia, ar išpirko tė-
vą, ar ne. Bet apsigyveno
smuklėje per dvi dienas, pa-
kol išleido visus \$20.00. Da-
parėjęs namo ir moterį apmu-
šė.

Daugirdis.

Racine, Wis. Lietuviški

laikraščiai iš Visų Amerikos
miestų, apgyventų lietuviams,
plačiai aprašo apie jų susipra-
timą ir darbus, o korespon-
dentai taip gi, kaip įmanyda-
mi, susipratusius žmones sten-
giasi pakelti aikštėn jų darbus
ir su pasididžiavimu pagirti.
Ir žinoma, kodėl negirti, jeigu
yra užsipelnę.

Bet prie mūsų lietuvių Ra-
cinoje jokio šviesumo ir susi-
pratimo nematyt, tai neturiu
ko pagirti, bet turia rašyti ti-
krą tiesą. Mūsų šviesa ir susi-
pratimas yra degtinės ir alaus
stikluose. Jeigu čia lietuviams

paminėsi, kad užsirašytų laikraštį ar kokią knygą nusi-pirkty, tai nusispjauja ir bėga tolyn, sakdamas: „Mano tėvelis nabašniks pragyveno be laikraščių, be knygų, aš irgi baigiu amžį ir mano vaikas pabaigs amžį be knygų be laikraščių... Kam man jiel Geriau už tuos pinigų nuejęs išgersiu stiklą alaus ar degtinės, tai žinau, kad išgėręs, dar galiu parėkaut kvailiu nusidavęs ir su policijantu galiu pasikalbėti, o kartais ir su dailum „kerėčiu“, pasivė žinti. O kas man tas laikraštis? Perskaitei ir mesk po suolu; ir kas ten dar parašyta? Vien tik tai „negert, negert, negert, ir negert!...“ Na tai tavo laikraštis... tftu... Jie man rašo, kad reikia vienas kitam gerą daryti, vienam draugui kitą mylėti, visiems būti lygiais, ir visiems eiti iš vieno... Bet, kur čia tau gali būti lygybė ir meilė? Aš šiandien pinigų visus pragėriau, matau jis turi pinigų, nei jis geria nei man duoda. Ar tai gali but tokia meilė? Ir negana to: dar taip pasitai-ko, kad žmogus užsitrauki baltakės šit tau palieka smagu ir užsimanai pasilinksmit, nuejęs kur pas kokią moterėlę, peršitikrines kad jos vyras darbe. Ir štai kaip ant nelaimės pareina jos vyras ir jeigu atras tave čia, tai tu ir nebeišsidanginsi sveikas, kaip atėjai: turėsi išsinešint ar rankoms atsukintoms ar galva perskel-ta. Šia tavo laikraščių vien-ybė, lygybė ir meilė... Ne kenčiu! nekenčiu jų kai kas žin-ko!”

Tai neišmąslas, tai tikra tei-sybė iš Raciniečių protavimo...

Merkurijus.

New Britain, Conn. Lietu-vių čia randasi su virš 2.000 yra 4 susiėlpjamosios draugi-jėlės ir Ukesų Neprigulmin-gas Kliubas, taip gi su pašel-pa, beje yra dar ir 34 SLA. kuopa. Apšvietimas vietinių lietuvių stovi ne ant paskuti-nio laipsnio, nestoka da ir nie-ko neprotaujančių.

Lapkričio mėnesy visos vie-tinės draugijos apturėjo laišk-us iš Tėv. Myl. Dr. centro valdybos su užkvietimais ap-vaikštinėti 50-metinį Dr. Ku-dirkos jubilėjų. Pakol kas bus, draugijos skyrė leidimui Kudirkos raštų: Apšvietos Dr. stė \$5.00, Sv Andriejaus Dr. stė \$10.00, Ukesų Nepr. Kliubas \$10.00, Žirgvaikio \$5.00, tik Sv Juozapo Dr. stė atsisakė prisidėti. Keturi-os draugijėlės suvienytoms spē-komis rengia Kudirkos jubi-lėjaus apvaikščiojimą New Britaine. Išrinkta iš draugijų po du draugu sutaisymui pro-pramo. Ant nelaimės, pasiro-dė, kad 31 gruodžio bus nega-lima surengt, nes viena iš draugijėlių turi ant tos die-nos nutartą balių. Taigi gal prisieis ant kiek vėliaus Ku-dirkos jubilėjų atidėt.

Kaip mato skaitytojai, New Britaino lietuviai nesnaudžia. Tik daugias, broliai, prie-vienybės, mažiau nere kalingu vaidų, o mes, nei skrusdėlės, krausim savo tautišką aukurė-lį...

K. J. B. Dzukas.

Plymouth, Pa. Vietinė šv. Kazimiero draugystė gavo iš Tėv. Myl. Dr. centro komi-teto laiškėlį, kuriame kviečia prisidėti prie apvaikščiojimo Dr. Kudirkos jubilėjaus ir pa-rėmimo jo raštus išleist. Per-skaičius tą laišką dr. stės susi-rinkime, visi draugai parodė didelę užnojausmę tam prakil-nam sumanymui ir paskyrė iš savo išdo, išleidimui minėtų raštų \$25.00, kuriuos parėjus reikalui, prisijusim į TMD išdą:

Dr tės prot. sekretorius,
M. Zalietskis.

Brooklyn, N. Y. Mūsų lietuviai vis turi ką nors nau-jo. Nesenai susitvėrė „Lietu-vių Komedijantų Draugija“. Samanytoju draugijos vadovu yra regis p. Martusevičius. Nauja teatrališka draugija pa-siskyrė sau platoką darbą: ji kelias po visus Amerikos miestus, kur tik yra lietuvių, ir loš sceniškus veikalus, rodys magiškas „štukas“ ir monus, taip gi krutančius paveikslus. Tiek bent girdejam.

23 ir 24 lapkr. buvo pavy-mui tos draugijos parengti Brooklyn, Kundroto svetainėje du tokie teatrališki vaka-rai. Aktai susidėjo iš šių da-lių: 1. p. Ališaukas rodė įvairias „štukas“, narstė gele-žinius lankus, išvirė skrybelė-je kiaušinį, paskui iš to kiau-šinio išleido antį ir tt. 2. p. Palkaukas mėtė tarp dviejų rankų dangybę bolių, liet-sargius ir kitokias juokingas klastas darė. 3. p. ni Palkau-kiene gražiai padainavo solo: „Temsta dienele“ ir vieną iš Petrausko kompozicijų. 4. p. A. Kundrotas, „lietuvis galin-čius“ parodė nepaprastą savo spēką kilnojimuose: jis pakė-lė ant 3.300 svarų sunkumo pečiai, o 500 svarų vienu pir-štu pakėlė augštai nuo žemės, ko kiti vyrai iš publikos ne-galėjo visa ranka nuo žemės atkelti.

Vakarai arba vodevilius puikiai nusisekė ir žmonėms labai patiko.

Tuoju po tam, 25 ir 26 lapkr. buvo ir kiti tokie-pat, tik ma-ziau įvairesni vakarai p. Ra-čiuno Tautiškame Name, kur tarp ko kito buvo krutomieji paveikslai. Tie nusisekė ne taip, kaip pirmieji. Žmonės mat nuo ilgos bedarbės suvar-gę, nelabai beina ir ant pasi-linksminimų.

Baisus Teatru Mylėtojas.

Tėv. Myl. Dr. tes reikaluose.

Kam ta agitacija?

TMD. prezidentas, p. Bale-vičia pradėjo varyt ypatingą ir ypatingą agitaciją prieš ma-ne, kaip TMD. Literatiškojo Kom'eto narį. „V. L.“ N 44 jis mane apkaltina, kad rapor-to TMD. susivaziavimui neiš-daviau. Jis, prezidentas, nieko nežinojęs apie Mačio eiles; ne žinojo nei susivaziavimas ir už tai jis nutaręs išleisti Kudir-kos rastus. Tai esą kaltė bu-vusios TMD. tvarkos, o ypač mano, kaip to tvarkos pa-skirto ir kas žin kodėl da iki šiol esančio L. K-to nario. „V. L.“ N 45 matome p. Ba-levičių tatau aiškinant Chica-

goje TMD. kuopos susirinkime Ten jau stačiai nešvariai už-metama: girdi, prieš buvusiojo seimo nutarimus — rašo Pet-ras Žemaitis, „protestuojas J. Baltrušaitis su kuopa iš Phi-ladelphijos“. Balevičia pir-miau pasigyrė, kad dabar TMD. labai gerai suorgani-zuota, o Chicagos kuopos su-sirinkimas, kur dalyvavo ir p. B. atranda, kad Philadelphijos kuopa tai tik aš vienas, kad ta kuopa tik eina su ma-nim, kur aš ją vedu! Aš tokia tvarką vadinu negera, visai net negalima demokratiškoje organizacijoje ir jeigu prezi-dentas kuopų nutarimus pri-skaitys kuopų sekretoriams, kurių pareiga tuos nutarimus apskelbti, tai jis, mano nuo-mone, neturėtų gėrėtis tvar-kos gerumu.

Apie Mačio eiles.

Eilės buvo pas senąjį prezi-dentą, p. Paltanavičių. Palta-navičiaus įpėdinis Balevičia, nieko nežinojęs apie tai. Už tai kaltas aš, Lit. K-to narys. Bet reikia atsimint, kad syki rankraštis perėjus ir priimtas Lit. K-to, šiame jau daugiau nerupi apie jo likimą: tai pre-zidento dalykas. Naujas gi prezidentas dabar manė kalti-na, kad jo priedermių neatli-kau, nepadačiau jam į rankas tą, ką jis turėjo priimti iš se-nojo prezidento. Bet jis manę-pirma nieko neklausė. — Iki šiol TMD. išleisdavo raštus tik L. K-to nutarus. Nauja-sis prezidentas nežūrėjo į L. K-tą ir dabar jį visiškai ig-noruoja, o ką seimas nutarė, tą vadina gera tvarka, tas, — jam rodosi, — nei truputį ne-ra priešais TMD. įstatymus.

Kadangi paniekinat senąjį L. K-tą, mindžiojat jo nutari-mus (Mačio eilių išleidimą) ir dabar jo veikmes perkeltiat ant kitų įstaigų ir pašalinių ypa-tų, neturinčių jokių ryšių ta-me darbe su Lit. Komitetu, tai nematau reikalo gėrėtis toki-a tvarka ir Buti Literatiškamja-me Komitete. Ikišiol žiūrėjau į tai per pirštus, nenorėjau ju-dinti to klausimo, nes norėjau, kad TMD. tvarkytųsi tikiai ir augtų, o su laiku ir tvarka pa-sidarys. Bet kadangi tie, kurie šią tvarką giria ir del manęs įneša tos tvarkos ligą — vai-dus, varo agitaciją prieš ypa-tas, tai atsisakau iš L. K-to kuris ir taip nustumtas į už-pečį. Nenoriu būti juokinga-me padėjime, ypač, kad dėl to yra varoma nenaudinga, vėji-nė agitacija. Kam ta agitacija reikalinga? Ar gi nēr kas veikt?...

J. Baltrušaitis.

Philadelphija, Pa. TMD

4-oji kuopa lapkričio 10 d. mėnesiniame susirinkime tarė kaip butų geriausia surinkti pinigų D-ro Kudirkos raštams išleisti. Apie tai protako le šiaip skamba:

1. Svarstyta iš TMD. centro atsijustas laiškas apie aukų rinkimą d-ro V. Kudirkos raštams leisti. Kuopa ppsvars-čius tai atrado ir vienbalsiai pripažino, kad, vieton aukų, butų apskelbta prenumerata, tokiu būdu, kiekviena ypata-ra draugija, davus iš viršaus kiek pinigų, turėtų teisę gauti už juos Kudirkos raštų, (žiūrėk ant 6 pusl.)

„ZVERIU“ POLITIKA.

(Plešinėlis, pašvėstas mūsų visokios rūšies kaimenėms ir skerdžiams).

Raudonpily jau nuo senai yra privisę dau-gelis įvairių gyvunų. Gal žmonės? Kur tau! Dvikojai, bet... antys, vištos, gaidžiai, žąsės, žasinai... ir avys su aviniais, tik išmokyti, i-meškučiai ir tankiausiai vaikščioja su dviem kojom... Na, ir bezdžionių keletas randasi. Panašios į žmones? O kaip gi!

Kad suvaldyti tuos gyvunus, reikia tam tikrų skerdžių. Jų užduotis yra ganyti savo gyvulėlius ir da iš kitos bandos (kaimenės) kokia vištelė ar avukė pagriebti...

Juk ir plunksnų ir vilnelių kai-kada pri-reikia, o savo kaimenės kartais neužtenka...

Bet paskutiniu laiku, tie gyvulėliai per daug ištvirko. Ene tvertis į atskiras organi-zacijas (kaimenes), neprigulmingas nuo sker-džių.

—Maištas!—dasigirdo nuogandus ganyto-jų balsas.

Jų kinkos drebejo it apušės lapai. Ban-dos, kai padukę susivienijo ir kai-kurios išrin-ko t. v. „komitetus“, pasiųzdamos juos prie skerdžių, su įvairiais pagerinimo reikalavi-mais.

1-mas komitetas sako: „Mūsų visos avys nutarė, kad, jei ponas skerdžius ir toliau taip plikai jas kirpsite—mes streikuosime!“

2-ras komitetas: „Mes visos bezdžionės vienbalsiai nutarėme, kad p. skerdžius mus lai-kytum už žmones. Kitaip mus nei su „pea-nutsais“ prie savęs nepriviliosite...“

3-čias komitetas: „Mes visos žąsės, antys, vištos, taip pat mūsų vyrai, nutarėme daugiau jus savo balsais nelinksminti, jei ponios sker-džiuvienės nešios prie skrybelių mūsų plunks-nas, kada mumis pačioms ir patiems šalta...“

Da buvo ir daugiau tų reikalavimų, bet pakaks ir šių.

Skerdžiai ko nesprogo iš baimės ir piktu-mo. Jie nesumanė nei ką beatsakyti taip umu laiku. Todėl įbauginę komitetus žirklių ir peilio galybė, pavarė į savo pulkus atgal, o kai-kuriuos drąsesnius net suareštavo.

Tuojaus sušaukė savo (skerdžių) konfe-renciją (pasikalbėjimą), kurią pavadino „ne-paprastu kongresu“.

Svarstymo buvo daug, nuomonių da dau-giau. Bet ant galo visi suprato, kad su kaimenėm nėra baikių. Visi jų reikalavimai išpil-dyt—butų patiems perskaudu... Nieko neišpildyt—oi! da skaudžiau. Kaip čia padaryt? Ir taip blogai ir anaip nekas. Bet da nepri- buvo skerdžių vyriausias organizatorius. Tas gal žinotų... Štai ir jis čia! dabar bus kas kitas.

Ant tribunalo užsilipo storas nutukęs žmo-gus. Jo išveizda atrodė lyg butų tai šimtmeti-nis šlapis (slonius), tik trumpa ir buka nosis rodė, kad ne šlapis.

—Broliai! prakalbėjo viršininkas:—aš su-galvoju, kad su mūsų kaimenėmis geriausia šitaip padaryti: reikia išleisti tam tikrą nuta-rimą, kad mes, visi skerdžiai, pripažįstame tik bezdžionių reikalavimą už teisingą. Štai dėl-ko: bezdžionės reikalauja žmogaus vardo, to-dėl, kad jos ir yra panašios į žmogų. Kaip jų reikalavimas taps išpildytas—jos užsiganėdins ir vėl ramiai darys šposus, už kurių pamatymą visi kiti gyvuliai mums daug pinigų sumoka. Žmogaus vardas yra garbus! Sykiu, mes pa-minėsim, kad ir visos vištos ir antys ir avys ir kiaulės su jų patiniais—vyrais yra nuo šio lai-ko — žmonės!

—Jie pasius iš dziaugsmo!—tesė vyras, kada visai nei nesapnuotą geradėjusę nuo mūsų apturės, ir sykiu užmirš kitus savo reikala-vimus, kurie mums yra skaudūs...

—Urrra!!! Ura! mūsų organizatorius! — suriko beveik visi skerdžiai.

—Palaukite! Bezdžionės tuo tarpu ims-ant mūsų urgzti, kad da ir joms ką naudin-desnio duotume. Tada kiti gyvuliai gavę nuo mūsų tokią geradėjusę, visi stos už mus. Jei gyvulėlis bezdžionės susitreikuotų, tai kiti gyvuliai leis skebautų (streiką lauzyt). Tuosyk jau mums nereiktų kovoti su streikininkais, bet gy-vuliai už mūsų kovos. Tik, žinoma, mes juos turime vadinti žmonėmis. Tą ir ant popieriaus taip pažymėkime. Jų tas vardas tik ir pasiliks vardu Jie kaip buvo gyvuliais, taip ir bus.

Tik jiems reikia visados įkalbėti, kad jie yra žmonės, žinoma, per mūsų geradėjusę. Jie į tai tikės ir ant kelių prieš mus eis, o mes jiems odas lupsimė. Taip gi stengkimės visados da-ryti tarpe jų pačių nesutikimus, o tas mums irgi ant naudos išeis. Kad parodyti, jog mes jų neapvylym, mes da patįs privalom raginti, kad jie, kaip žmonės, tvirtųsi į visokias organiza-cijas ir vis su priešingais vieni kitų siekiniais. Jie tokiu būdu nežinos nei patįs su kuo kovoti ir tarp savęs eis it žuvys! O kad nesutiver-tų partija priešinga mūsų siekiams—mės privalome išdirbti įstatymą, kuris uždraustų kiekvienai draugijai gyvavimą, be tam tikro mūsų leidimo (charterio). Tai gi gal suprantat, ką aš kalbėjau ir, jei mano projektas įgeras—priimkite.

—Urrra! Priimame. Ura! Geresnio nereikia. Ura!

—Broliai! Aš da nepabaigiau. Mat il-gainiu jie gali susiprasti ir vėl prieš mus pa-sišiausti. Tai gi, kad tam visam užbėgti ke-lią, mes juos da į pasiutesnį dziaugsmą turime įvaryti, o tas dziaugsmas mums vis išeis ant naudos. Mės privalome išleisti da vieną įsta-tymą, kurio bus vardas—lygybė. Tas reiškia, kad paprastas ērukas, turės buti lygus sker-džiui. Nenusiminkit! Ir šis įstatymas bus tik ant popieriaus. Pagal šitą įstatymą, kiekvienas gaidys, kuiliys ir kiti, galės pasiduoti už kandidatą į skerdžiaus urėdą, arba kokia jų partija skirs savo kandidatus. Mės, žinoma, turėsime savo partiją ir statysim savo kandida-tus. Kas liks išrinktas? Žinoma, kad mes! Tiesa, mums tas daug lešiuos, bet likę sker-džiais, mės šimteriopai juos nukirpsime. Tai-gi, nors jie ir vadinsis žmonėmis, bet mės jų balsus ir juos pačius nujirksime taip, kaip gyvulius. Ir jų pačių vilnomis! Ar ne puiku? O jei ims rekti, kad negerai prie mūsų valdžios, tada jiems špygą po noselį! Juk mes po savo ranka turėsime šunis, kuriuos dabar jau vadinsi-me ir gi žmonėmis. Jų vardas bus — kareivi-čiai. Tie nesigailės į gyvulius ugnia spjaut. O kai prisieis gražuma su jais barties (nes ir tas gali atsitikt), tada mės juos vadinsime broliais, sau lygiais, raginsime ant kitų rinki-mų balsuoti už geresnį žmogų ir tt. O kas jiems yra geresnis už pinigą? Nieks. Tai gi vėl mės juos nusipirksime. Mums, žinoma, brangiausia jų vilna, kurią paskui nukerpa-me. Tokiu būdu, jie nesuprās nei patįs, kuo jie yra. Gaus balloto popierėlių ir lai balsuo-ja už tą, kas jų pačių pinigų moka. Jie to-kiam atvejėje ir manys esą lygiais, kadangi pagal tiesas — gali užimti kad ir augščiausio skerdžiaus vietą, kurios, žinoma, niekada ne-gaus. — O ką! Ar čia yra ko baimyties?

Ura? Ura! Ura! Te buna įstatymas. Lai gyvuoja ponas skerdžius, organizatorius!!!

Konferencija užsibaigė. Skerdžiai išsi-skirstė manydami apie naujus įstatymus, kurie padaro lygiais juos pačius su ērukais! Bjauru! Bet ką padarysi, kad patš ekonomiškas padėjimas priverčia prie to...

Raudonpily (kiti sako: Raudonšaly—Raudon-odžių šaly) viskas persimainė. Gyvu-liai pastojo žmonėmis. Kiekvienas pasidarė ant savęs ponu. Visur lygybė. Skerdžius ly-gus avinui, avinas skerdžiui. Puiku! O partijos? Aa! jų pridrygo, kaip grybų po lietuvi. Vienos tvėrėsi apginti skerdžių reikalus, kitos kovoti prieš skerdžius su pagelba streiko; tre-čios politiškos su devizomis: „laisvė, lygybė, brolybė“. O visos viena kitą niekindamos bei šave išsigirdamos. Tarpe partijų atsirado viso-kios rūšies vadovų: avinų, kuilių ir tt. vadi-namų inteligentais. Tie išsyk šliejosi prie skerdžių partijos, bet matydami, kad iš anų ne-gaus pasinaudoti — prisiplakė prie gyvulėlių, kurių trumparegės akys buvo puikiai apdum-tos; tie vadovai iškalbingomis gerklėmis bliovė kiekviename užkaboryj; o tie nauji žmonės plojo rankomis, rėkavo: Ura! Kitas net aša-romis veidus nuprausdamas.

Tą riksmą, tie vadinami žmonės, prami-nė—prakalbomis. Kalbėtojai (avinai, kuiliai, gaidžiai ir tt.) kalba daugiausiai apie politiką, apie panaikinimą privatiškos savasties, apie bendradarbinę respubliką, kurią tik ir galima įvykdinti su pagelba „balloto“ t. y. balsavimų popierėlio. Puiki žveriu politika! Ar ne? Tik tas negerai, kad toms partijoms dabar rei-kia per daug griausmingus oratorius užlaikyti, o tas užlaikymas juk lešiuoja! Nariai moka mėnesines „dues“, už kurias reikia pasidinti

kada jie bus išseisti. — Tatai nutarta apskelbti organą ir užklausti pirmes...

2. Nutarta paskirti du draugu nueiti į draugijų susirinkimus ir paaiškinti apie Kudirkos raštų leidimą...

Cleveland, O. 20-ta TMD. kuopa savo susirinkime lapkričio 8 d. svarstė apie Kudirkos raštų išleidimą ir vienbalsiai nutarė, kad V. Kudirkos raštai turi būti išleisti be jokių protestų...

Vardan 20-tos kp. TMD. sekr. Jonas P. Gritė.

Nuo Centro Valdybos.

Tuojaus po Susivaziavimų Centro Valdyboj. kilo sumanymas išsiųsdinti atsišaukimus prie įvairių lietuviškų draugysčių Jungt. Valstijose...

Surinkus antrašus tapo parengti atsakanti laiška—atsišaukimai ir išsiuntinėti visoms kuopoms ir draugystėms...

Kiek teko patęmyti, rezultatai jau pradeda pamažu pasirodinėti: tai vienur, tai kitur draugystės savo mitinguose nutaria paaukoti iš savo kasų...

Pranešdami apie tai TMD.

sanariams norėtumėm atkreipti jų ypatingą atydą į šita reikalą. Tuose miestuose, kur yra susitvėrę TMD. kuopos...

Prie šitos progos mes dabar prašytum kaip kuopų taip pavienių susilaukyti nuo kelimo bent kokio trukimo draugijoj — ar tai pavidale ginčų ar protestų...

Centro valdyba irgi šioji tokį turi supratimą apie Draugijos reikalus ir gerai žino, kad dar toli gražu ne viskas eina taip, kaip reiktų eiti.

Dar sykį atkartojam, jog nėra ko žiūrėti ir bijoties, kad nėra kam rengti, nėra „gerų“ kalbotojų ir tt. Kaip kur galima, taip ir parengti, nes anot patarlės „kaip kas moka, taip ir šoka“...

Vardan Centro Valdybos B. K. Balevičius.

Pajieškojimai.

Pajieškau merginos tinkamos prie businesso nuo 18—25 metų. Atsišaukite. Jūsų laiška bus užlaikomi slaptoji.

Pajieškau Branislavo Baltrušaičia. atkeliavusio iš Lietuvos prieš 4 metus buvusio Croidon. Atsišaukite ant adreso: Ant. Vosaitis, 80 Fairholms Rd. West Croidon, England.

Krasos dėžutė.

Anglekasio sunui. Eilutės „Akša“ netiuka; pataisyti ir ginesiduoda. Dėžutė. Eilutės netinka spaudai. Meldžiam rašinėti žinutes. J. Vaščilai. „Su manim

baikų nėra“ netilps: nieko svarbaus. Pranešdinkite žinutes iš vietinių lietuvių gyvenimo. J. Ngunui. „Žvėrių politika“ tinka į laikraštį, kuriam ir atspauzdiname. Prie knygutės neverta dėti, nes turi tik laikiną, pusiau-polemiską vertę.

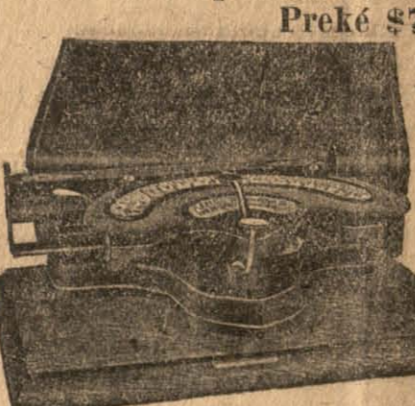
Kairaičiai. Apkritai pasaulij yra skaitoma šiek žmonių (apie) kaukazių arba baltųjų 600.000.000, mongolų arba geltonųjų 600.000.000, afrikiečių arba juodųjų 250.000.000, rusvai-rausvų 12.000.000. Kaslink tikėjimų, tai šiaip sako statistika: stabmeldžių yra ant svieto 676.000.000, krikščionių 320.000.000, mohometų 140.000.000, žydų 14.000.000. Aplamai imant yra ant svieto 3.064 kalbos (šnektos) ir apie 1.000 įvairių religijų. Krikščionis šiaip skaidosi: Rymo katalikų yra 170.000.000, protestonų 90.000.000, greko-stačiatikių 60.000.000.

A. Br. Straipsnelis „Darbas viršų ir apačioj“ negalės tilpti, nes tų žmogelių nešvarūs darbai jau ir taip išsivertė aikštėn. Laikraščiai negali ilgai užsiimti su paprastais prietikių ir karjeros jieskotojais. Juk sutiksute su tuom?

Junior Typewriter.

Junior Typewriter yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais raktais, teip kaip mašinos už \$100.00 arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą.

Labai puiki mašina drukavojimui. Prekė \$7.00

Pati skrynelė..... \$2.00. O mašina..... \$7.00. Dabar yra gera proga šią mašiną pigiai nusipirkt ant šio adreso: J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Mūsų žingunė.

M. O.— „Prie „Mūsų dirvonai“. Z. A.— „Kame priežastis?“, „Gyvenimo pradžia“, „Medžiaga be pradžios“. P. Norkus — „Pasikalbėjimas“. Bevardė — „Reikaluose S. L. Moterų“. J. Stasiulevičius — „Kieno gi čia dabar teisybė?“. K. J. Vinsnis — „Mūsų daila“, „Dar žodis“...

SVARBU!

Oda Kubilienė paskirta gražinimui il Ellis Island jeigu neatsisauks jos vyras. Ji neturi jokios žinios per 4 metus. Ji turi kelius gimines tik vienos turi adresą Barbaros Sinkėvi-

oienės iš Hammond, Ind.; kitas Julius Solais gyvena New Yorke; dvi vedę seseris: Katarina Yoshkaiche ir Margarieta Likienė gyvena Pittsburghe, Pa.

Tėmykite lietuviai.

Vine Liquare Store, ant pardavimo; lietuvių apgyventoj vietoj. Dnosime pabandyti. Turi turėti \$500 chash. E. E. Blument hal, 200 Bedford ave., Brooklyn, N. Y.

RYTMETINIS NEGALEJIMAS.

Tai nėra, taip sakant, negalėjimas bet didelis nesmagumas, kurį daugelis žmonių atjaunčia. Tik ką atsikelia iš lovos jie jaučia kvaitulį, širdies pykimą ir net tankiai turi vemti su skausmingais tasymais. Ponas Jonas Simunek iš Edwardsvilles, Ill. pataria kiekvienam vartoti tokiuose atsitikimuose Trinerio Amerikoniską Elikysrą Karčiojo Vyno. „Ilgus metus mane kankino paryčiai širdyky ir vėmimas senoj šalyj ir per penkis m. čia. Szešios bonks Trinerio Amerikonisko Elikysro Karčiojo Vyno mane išgydė ir nuo to laiko aš neturėjau kliauties su viduriais“.

Preke \$15.00.

Barbora Kumeta išimta iš Ellis Island per A. Kundrotą. Dabar patalpinta Brooklyne. Turi 3 brolius Scanton, Pa.; yjeņa Shenandoah, Pa. Atsišaukite ant adreso 100 Berry st., Brooklyn, N. Y.

PIRMAS LIETUVIŠKAS. Fotografistas ir Maliorius VISOKIŲ ABRŽŲ. Darbą atlieku puikiai už prienamą prekę. Kogeriausia darau naujas skripkas ir taisan. G. BENSON, 328 Bedford ave. BROOKLYN, N. Y.

MŪSŲ SKAITYTOJŲ ŽINIAI.

Ateinant 25 metų sukaktuvėms nuo įsikurimo „Vienybės Lietuvnikų“ sumanėm ateinančius, da prieš jubiliejinius metus nors kuomi skaitytojams atžymėti, todėl patiekėm nors nedidelę, bet dailią dovanėlę. Tai bus storo koks knygos pavidalo kalendoriaus, kurį duosime kiekvienam senam ir naujam skaitytojui, kurs iš kalno užsimokės už laikraštuiž ateinančius metus. Kalendorius bus pilnas gražių skaitymų, žinių ir kiekvieno skaitytojaus stubele pagražius, kaip informacijų knygelė. Šiuomi pranešame skaitytojams, idant pasiskubintų patis anksčiau užsisakyti „Vienybę“ ir kitiems užsisakyti, kad būtų galima žinoti, kiek reikės pasteliuoti kalendorių. Vėliau užsisakiusieje galės pasiklaus visai jų nebegant. Išleistojei.

„RAISTAS“ DOVANAI!

„Vienybės“ ir „Lietuvos“ Skaitytojams. Kuris neskaites knygos „RAISTO“, nors ilgai Amerikoje bėsa, bet gyvenimo KYTRYBES, GEROVĖ ir SKURDO ŠAKNĮ nepažįsta. — nes permažai kytrumo turi, ir nernokės nuo nelaimių išsisergėti. „Raista“ perskaites visą suktubių mašineriją kaip zerkole permatys kiekvienas. Ta knyga sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus. „Raistas“ išversta į visas kalbas, tas parodo kaip labai žingeidli yra. RAISTAS — didelė knyga, lengvai skaitosi. kaina 1 doleris. „VIENYBĖ LIET.“ arba „LIETUVA“ pnumerata metams 2 dol. Bet kuris naujai užsirašys pas mane vieną iš paminėtų laikraščių metams atsiunčiant 2 dol. ant mano adreso, tai aptures laikraštį ir „Raista“ visai DOVANAI! Adresuokit.

J. Naujokas, Madison Square, Box 189, New York, N. Y.

MOKINKIMĖS PATYS. Gramatika angliskos kalbos mokintis be mokiniojo (apdaryta) \$1.00. Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokiniojo 15 c. Naujas Budas mokintis rašyti be mokiniojo. 10 c. Aritmetika mokinimuisi rekundy su paveiklais (apdaryta). 35 c. Pinigus siuskit per Money Order šiuo adresu P. Mikolainis, Box 62. New York City.

Knygu Katalogas.

Adomas Micekyčia (1798-1855). Jo gyvenimas, raštai ir darbai. Parašė A. J. Daubaras. Plymouth, Pa. 1902, p. 40 15c. Ar socialistas gali but kataliku? Sodječiams ir draugams darbininkams. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa, 1900, pusi. 22. Angis darbininkų judėjimo Lietuvoje. Si knygele aprašo darbinink judėjimą ir visokius sukilimus. Naudinga perskaityti kiekvienam. Parašė A. Lietuvis ir N. N. Plymouth, Pa., 1900, p. 53 15c. Apuko Sappai. Čionai yra rinkinelis šių paveikslėlių iš gyvenimo: Laipsniai, Po mirties, Kietasprandis. Parašė juos gabus fejleton rašėjas Šilbirus. Jo paveikslėliai atstria sietele visus opiausius gyvenimo apsišėikimus. Vietomia reikia vertk, vietomis juoktis. Parašyta labai aiškioje kalboj, kad ir mažai mokantis lengvai skaity. Brooklyn, N. Y. pusi. 15c. Egėle Žalčiū Karalienė. Dramatas penkiuose apsišėikimuose. Parasyta iš mitologisko senovės lietuvių padavimo. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, pusi. 56. Gyvenimas Genovaitės. Pamokinanti ir labai supradinanti apysaka iš senovės laikų. Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, pusi. 225. 50c. Girtuoklių Adynos. Antra laida. Brooklyn, N. Y., 1908, pusi. 16. 10c. Gudri Nalė. Juokazaisė dvejose veikmėse. Paimta iš tikro atsitikimo Lietuvoje. Šita knygutė perstato gana juokingoje formoj, kaip viena ukininkė nashė savo gudrumu gavo gerą jaunikį ir kas iš to paskul išėjo. Labai lengva perstatyt teatr myletojams. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Su autoriaus paveikslu. Brooklyn, N. Y., 1908, pusi. 40. Grandis Verksmai. Arba pasibudinimas prie apmislitoj kančios Viešpaties Jezaus Kristaus. 10c. Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filozofijis. Parašė Krapotkinas. Vertė Dr. J. Šiupras. Plymouth, Pa., 1904, pusi. 59. 15c. Iėja ant mėšlyno. Apysaka mūsų dienų. Aukauja broliams lietuviams. Musė Plymouth, Pa. 1900, pusi. 54 10c. Istorija apie gražią Katrinką ir jos visokius atsitikimus. Antra laida. Plymouth, Pa. 1901, pusi. 32. 10c. Isgriovimas Kauno Pilies (1362. m). Dramatas keturiuose apsišėikimuose. Iš Lietuvos dejoj. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida, Plymouth, Pa. 1906, pusi. 85. 20c. Iš po budelio kalavijo ir Kijimas. Dvi apysakos. Parašė M. Černeda. Vertė V. Stagaras. Plymouth, Pa. 1894, p. 256 50c. Iš bažnyčios istorijos. Kiekvienam verta perskaityt. Parašė A. D. Plymouth, Pa. 1906, pusi. 16. 10c. Istorija Septynių Mokiniojų. Akvyi skaitymai. Išleidimas trečias. Plymouth Pa. 1904, pusi. 158. 50c. Iš kur atsiranda nusidėjėliai? Soci. jologiskās piešinys. Knygutėje trumpai ir aiškiai parodo, iš kur mūsų laiknos gimsta įvairūs prasižengėliai ir nedorėliai ir ką su jais turi draugija daryt. Čia yra plačiai medegos diskusijoms. Parašė A. J. Brooklyn, N. Y. 1908, pusi. 22 10c. Itekėm Socialistiskų Sanlygų, ant visų kulturos šakų. Šia knygele perskaicius galima daug pasimokint. Vokiškai parašė J. Stern. Lietuviškai vertė J. Šidaras. Plymouth, Pa. 1898, pusi. 94 15c. Juozas Arch. Sodietis—deputatas Anglijoje. Šia knygele vertėti kiekvienam perskaityt. Parašė A. D. Plymouth, Pa. 1905, pusi. 18. 10c. Kabalas. Taipinantis savyje 100 visokių užmimimų ir ant jų reikalaujančius atsakymus. Plymouth, Pa. 1894, 10c. Kėkštų Simas. Graži apysaka iš Lietuvos ukininkų gyvenimo. Parašė M. naitis. Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, pusi. 26. 10c. Knygelė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje. Parašė Lietuvos Kareivis. Plymouth, Pa., 1894, pusi. 32. 10c. Kunigija ir svietiska valdžia. (Margi piešiniai). Sutaiss ir apgarsino P. Medkša. Antra laida. Brooklyn, N. Y. 1908, pusi. 47. 15c. Kur mūsų išanymas? (Iš visur surinkta medėga mūsų programai). Mano draugams. P. Dujotas. Labai akvyi aprašymai. Plymouth, Pa. 1902, pusi. 119. 25c. Kainas. Misterija Byrono parašyta. Trijuose aktuose. Vertė Dr. V. Kudirka. Plymouth, Pa. 1903, pusi. 120. 25c. Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas. Labai puiki apysaka. Parašė Eri iš M. Plymouth, Pa. 1905, p. 24 19c. Mythai, pasakos ir legendos Žemaitij. Surinkti ir išleisti per D.rg Edm. Vėckenstedtę, vyresnij senioviskų kalbų mokytoją prie Nikolajaus gimnazijos Lietuvoje (Kursė). Yra tai akvyiausios ir juokingiausios senioviskos pasakos apie visokius stebuklus ir prajonus, apie darbus gerų ir pikty dvasių, apie Laurms, Laimes, Raganas, Vilkalokus ir tt. Lietuviškai išgulds J. Šiupras M. D. Plymouth, Pa. 1897, pusi. 190. 50c. Mūsų dielės. Per ką Lietuva kenčia ir kas vargina lietuvis. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa., 1901, pusi. 31. 10c. Mokslinecis Tvardaukas. Apysaka iš žmonių adavimų, kaip Tvardauko teigė užpuole žmogžudžiai ir kas iš to išėjo. Lenkiškai parašė J. I. Kraszewski. Lietuviškai išgulds F. M. Dvi daly, Plymouth, Pa. 1905 pusi. 174. 50c

Laima ir planetos. Knygelė tinkančią...
Lietuviškos dainos iš visur surinktos.

Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nuo seniausių gadynių iki Gedimino.

Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nuo Gedimino D. L. K. iki Liublino unijai.

Nuolaidė. Apsaka eilėse, labai naudinga ir užimanti knygelė.

Paveikslai. Dvi puikios apysakos, gana užimančios pasikaityt.

Pasakabėjimai apie dangų ir žemę. Labai akyva knygelė, su 15 paveikslėlių.

Palemonas ir Giržūta. Apsaka eilėse, iš senovės gyvenimo pagal žmonių pasakų.

Puota—Nuskintas žiedas. Vaizdeliai iš gyvenimo. Du labai puikus apskaitymai.

Papieros Gromatomis rašyt. Gaunama visokio skrybius, su maloniomis dainelėmis.

Sausio Devinta. Šitoje knygutėje yra plačiai aprašyta apie Petrapiilės darbininkų.

Vilius Tell. Drama penkiuose aktuose. Yra tai geriausias veikalas, parašytas garsaus.

Vardieniai. Apsaka iš tikrų atsitikimų penktos ir šeštos dešimties 19-tojo šimtmečio.

Valkata. Gražus paveikslėlis, paimtas iš kaimo mergaičių gyvenimo.

Vytautas. Paveikslas reiškia tą valandą, kada kryžiai įgriebe 16-tą balandžio 1362 meto Kauno pily.

Vytautas išplėdė savo prisiekę 15 liepos 1410 m. ant Zalgrės ir Eglekalinio laukų.

„Vienybė Lietuvių“. Rankius, galima gauti nuo išleidimo 1890 metų iki 1899, knygos formoje.

Žemė Dulkės. Apsaka iš mūsų gadyne Lietuvoje. Parašyta M. Radzevičūtės.

J. J. Paukštis ir K. Brazys, 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

„Lietuvos Ukininkas“. Laikraštis skiriamas darbo žmoniems.

„Lietuvos Ukininkas“ rašoma apie žymiausias Lietuvos reikalus, apie žemės valdymą.

A. Rinkevičius, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Dr. Albertas Kauffman, Gydytojas iš seno kraujo.

Galima susišnekėti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai, vokiškai ir slaviškai.

Lietuviška karčiama. JUOZO JUODZEIKIO.

J ir K Broliai Abraičiai, Visiems žinomi jau 22 metai biznįje.

A. Zajackowski, Buvęs viršininkas ligonbučio po vardu „Jezaus Kudikių“.

Dr. F. J. Krajewski, 42 So. Washington Street, WILKES-BARRE, Pa.

Dr. ALEKSANDRO O'MALLEY, spsabas yra tai praktika per visą savo amžių.

Dr. F. J. Krajewski, 42 So. Washington Street, WILKES-BARRE, Pa.

Dr. F. J. Krajewski, 42 So. Washington Street, WILKES-BARRE, Pa.

Dr. F. J. Krajewski, 42 So. Washington Street, WILKES-BARRE, Pa.

Dr. F. J. Krajewski, 42 So. Washington Street, WILKES-BARRE, Pa.

Dr. F. J. Krajewski, 42 So. Washington Street, WILKES-BARRE, Pa.

Dr. F. J. Krajewski, 42 So. Washington Street, WILKES-BARRE, Pa.

Dr. F. J. Krajewski, 42 So. Washington Street, WILKES-BARRE, Pa.

Dr. F. J. Krajewski, 42 So. Washington Street, WILKES-BARRE, Pa.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neįsiskok rodos pas kokius nemokėjus žydėjus ar kryžius.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatinai SLAPTAS ligas gydomė ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkesniais.

Albertas G. Groblewskis, Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

200 popierių su pasveikinimais ir kopetųjų už 2 dol. ir 50c. vertes.

Dr. ALEKSANDRO O'MALLEY, spsabas yra tai praktika per visą savo amžių.

NERVO-VITAL LIGA. Nuo padukimo jaunystoje, persidirbimo ir ištekėjimo, kurie sunaikina daugybę žmonių ant viso gyvasčio.

UŽSLEPTOS LIGOS. Kurios tankiai yra užsleptos, o tik duodasi pažinti per kraują, inkstuose ir kituose sąnariuose.

VERIKOSELE. Yra tai liga, ką gislos užsikemša su juodu krauju privatiskose dalysė kuno.

Dr. O'Malley 158 S. Washington st. Wilkes-Barre, Pa.

DOVANAI VISIEMS. Temykite gerai! TIKRAI LIETUVIŠKA, DIDELĖ KRAUTUVĖ.

Puikliausių armonikų, skripkių, klarnetų, triubių, koncertinių ir daugybė kitokių muzikališkų instrumentų.

K. VILKEVICH. 112 Grand st., Brooklyn, N. Y.

DIDZIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS. Ofisas 120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Ofisas 224 E. Main Street. PLYMOUTH, PA.

PINIGU SIUNTIMAS. Siunčia pinigų į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą.

ŠIFKORTES. Čia galima gauti šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų.

DIDZIAUSIA KRAUTUVĖ KNYGŲ. Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėję iš po spaudos.

Rašdami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip: J. J. Paukštis ir K. Brazys, 120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

HOTELIS VIN. DAJNIO 12 W. Main st. Plymouth, Pa.

„VIENYBES LIETUVNIKŲ“ AGENTAI. W. Sarpalius, Alden, Pa. J. Luis, 521 W. Baltimore st. P. Glaveckas 635 W. Lombard st.

Racine, Wis., Ignas Macziulis, 621 Standard st. New York. J. M. Danielius, 451 W. 19-st. Naugatuck, Conn.

200 popierių su pasveikinimais ir kopetųjų už 2 dol. ir 50c. vertes.

ADRESAI. CENTRALISKŲ VIRŠININKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DRAUGYSTĖS.

Pirmasėdis: B. K. Balevičia, 826 32-nd st., Chicago, Ill. Sekretorius: A. Ramanauskas, 101 Oak st. Lawrence, Mass.

Kasierius: A. J. Povilaika, 804 Bank st., Waterbury, Conn. Knygius: J. Simanavyčius, 331 Barnes st., Plymouth, Pa.

Literatiškas Komitetas: J. Baltrušaitis, 1815 Moyamensing ave., Philadelphia, Pa.

ANT PARDAVIMO LOTAI. Hilldale Pa. 7 minutų kelionės iš Wilkes Barre, geroi vietoj parduoda pigai.

PINIGŲ PREKĖS. Siunčiant pinigus į Lietuvą: 100 rublių \$52.25, 500 rublių \$259.90, 1000 rublių \$518.65.

Nauji Tautiški Paveikslai. Naujai atspausdinti, labai gražūs. 1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.

J. J. Paukštis ir K. Brazys, 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Geriausia Proga:

Pigiai ir lengvu budu galima igit turtą. Zemes smotus (lotus) didumo 20 x 100, 25 x 170 uz \$195. ir brangiaus parduoda

David P. Leahy Realty Co., South Ozone Park, South Jamaica, L. I.

tiktai 6 minutes kelio nuo Brooklyn City Line su „Traction“ karu. Įmoketi reikia 9 dolerius o likusius išsimoka po \$1. dol. ant savaites.

Ant pareikalavyma artenias žinias duoda J. Buller, 16 Jewel Str., Greenpoint, Brooklyn, N. Y.

60 YEARS' EXPERIENCE PATENTS TRADE MARKS DESIGNS COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. HANDBOOK on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the Scientific American.

PUKIAUSIS SALIUNAS JONO RAISO,

Skanus Alus, gardi Arielka, visokis Vynas ir kvopenti Cigarai. Lietuviai, reikale nzeikit pas savo tautietį, o visada busit uzganedinti.

769 Liberty Ave. Kampas Shepperd Ave. BROOKLYN, N. Y.

PRETELIAI LIETUVIAI 12 dideliu ir 12 mazu, Preke \$10 uz baksa. Prekas apmokamas H. B. ROSENSON, BROOKLYN, N. Y.

GERIAUSIA UZEIGA PAS VINCA ZARSKI.

Laikau puikioje vietoje Saliuna, uz laikau skaniausius gerimus, Aly, Arielka, visoki Vyną ir kvopentius Cigarus. Lietuviai nepamirskite atsilankyti pas savo tautietį po Numeriu

111 Wythe Ave. Brooklyn, N. Y.

PUKIAUSIOJ VIETOJ SALIUNAS AND. LINONIO,

Clinton Ave. ir Hamilton Place, MASPETH, L. I.

Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvopenti Cigarai. Vieta grazi, prie girios, kaip sioms dienoms taip ir udediom galima praleisti linksmai laiką.

Jonas S. Lopatto,

Atorny and Counselor-at-Law (Lietuvys advokatas) pabaigas Pennsylvania's Universitetą, užsima vartymu provy visuose teismuose.

Offisas rumbuose 47-48-49 Bennett Building, kampo Public Square ir No 10 Main Street, WILKES-BARRE PA.

Telefonas naujas Offiso 37 Residencijos 1284-R.

Lietuviskas Ziegormeistras:

Sziuomi užsimu jau 18 metų. Pranesi visaisma Lietuviams, kad uzdejam didelę krautuva visokių dziegoraičių ir ziedų: kapjo tai, laikrodzių stierlių, kiseniųjų cyato aukso vyriškių ir moteriškių su graziom kvietkoms ir t. t. Visokių ziedų stibubnių ir taip nesait valknamo ir mergianu e dideliu pasirinkime ir uz prietamam preke. VISOKIU MUZIKOS IRANBU.

M. MINKUS, kampas Hancock ir 236 E. Marko str. Wilkes-Barre, Pa.

P. V. ROVNIANEK & CO.

Seniausias Lenkiškai-Slaviškas BANKINIS NAMAS

Uždėtas prieš 21 metus.

KANCELIARIJOS: 25 Ave. A., New York, N. Y. 612-614 Grant st., Pittsburg, Pa. 305 North Water st., Conneville, Pa.

TAUTIEČIAI!

Jeigu norite siusti pinigus į seną kraują, arba reikalinga kokia roda ar pagelba —

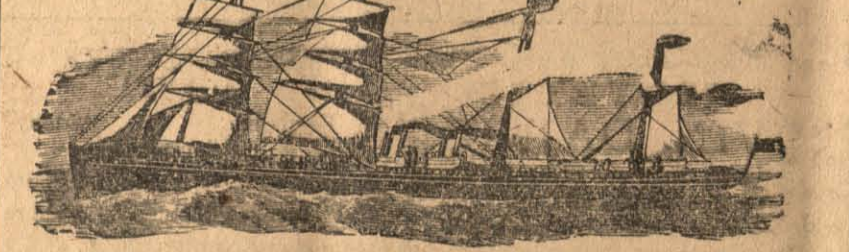
Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias bankierius visoje Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir greitai siunčiam pinigus. Parduodam laivakortes ant visų lįbių, kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antverp, Anglija, Fium, Liban ir t. t. Paimam visokias reikaluose turto ir kareivijos provas. Priimam ant padėjimo pinigus ir už metus mokam procentą.

Su bent kokiū reikalu kreipkitės ypatingai ar per laiška:

P. V. Rovnianek & Co., 25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Max Kobre Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y

Prieteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam Sifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausių preke. Esu užtvirtintu agentu ant lini-North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiamė pini gus, kurius jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susneketi lietuviai ir lenkiškai. Ateikite ir persiludikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 doleriu ir viršans, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

TEMYKITE BROLIAI!

Imkimės nors sykį už rankų ir šelpkim viens kitą. Reikaludami šipkorčių važiuoti į senąjį kraują, arba norėdami parsitraukti iš Tėvynės savo giminius, pažįstamus, teipgi siųsdami pinigus, neužmirskite atsilankyti į LIETUVIŠKĄ BAKĄ,

W. G. SAVA, WILKES-BARRE, PA. 13 S Penn'a Ave. Gyvena locham savo name.

GERIAUSIA UZEIGA LIETUVIAM pas JONA KULBOKA,

Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvopenti Cigarai.

TURIU AGENTURA

Parduodu Lotus, ir Namus, puikioje vietoj, ant gerų išlygų, galima pirkti už pilną prekę ir ant išmokosčių. Perkant už pilną prekę 15-ta procentą numazina. Ši puiki vieta randasi LINDEN, N. J.

Nuvažiavimas dovanai. Reikia dazižinot pas AGENTĄ JONA KULBOKA

74 Grand Street, kampas Wythe Av. Brooklyn, N. Y.

Vietoje, ką bankose pinigus prazu-dot, tai verčiau nusipirkt lotą arba namus, o tada pinigai niekad nepražaus. Su guodone gero velyjantis JONAS KULBOKA.

PLYMOUTH NATIONAL BANK,

East Main st., Plymouth, Pa. KAPITONAS.....100.000 PERVERSIS.....20.000

Tris procento mokame ant padėty pinigų. Bus išmokėta ant kiekvieno pareikalavimo. Geriusia užtikrinta urėdiška banka. John R. Powell, Presidentas. John J. Moore, Vice-President. R. J. Faust, Jr. Kasierius.

Lietuviskas Dzegornikas

Sziuomi užsimu jau 20 metų. Užlaikau visokios rusies laikrodzius, dioninius, pastatomi ir kiseniūs vyriškius moteriškius, auksinius ir sidabrinus retėdilius, visokius ziedus, aplūkas, auksinius ir bronzinius teipgi vinčavonei ziedus, auksu du literas, diena, mėnesi metu su vardais dyka. Teipgi tal san sinos vieno pamintėtu ir n pamintėtas daigtus. Gauite už pigią prekę sustaakance raisty.

Norinti užsiordeinot laikrodzių auksinį ar sidabrinį, ar paakneota, tegul prisineša savo tikra adresą ir 30 ct., o mes prieteliam ant Express ir peržurėjas gali užsimokēt pinigus ir paslmit.

VINCAS URMANAVICZIA, 49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

In 7 dienas per marias.

Parduodu Laivakortes, siunčiu pinigus ir daviernastes į visas duls svieto. Parduodu Laikrodzius, lencingėlas, Ziedus mastėlas gramatoms druknot \$4 iki \$100.

G.J.J. JESZMANT, 171 N. Main st. Pittston, Pa.

HOTELIS A. NATAUCZIO,

218 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Skanus Alus, puikiausia Arielka visokis Vynas, Porteris, Elius ir kvopenti Cigarai. Atsilankykit pas seną biznierių ir pažįstamą A. Natauti.

VISI DABAR SKAITYKITE!

Illustration showing people reading books and a man holding a bottle. Text: VADOVAS IN SVEIKATA, Apšvieta, išmintis ir laimingas gyvenimas.

„VADOVAS IN SVEIKATA“ Naujausios ketvirtos laidos.

Ta garsioji knyga parašyta Dr. E. C. Collins, bet paskutinė laida padidinta, su daug naujų išaiškinimų, visokios ligos, jų vardai, kaip nuo ligų išsigerėti, išsigydyti ir kaip būti sveiku. Daug žingeidžių paslaptų būg aprašyta laimingam ženybiniui gyvenimui,

su nauju priedu, 228 lapų dydžio, pripildyta ir išleista THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTO!

TA KNYGĄ SKAITYTOJUI IR KLAUSYTOJUI suteiks tikrą rodą gyvenime, kaip but sveiku, o sergantiems kur ir kaip išsigydit. Yra tai pirmutinė lietuviškoj kalboj, tokia naudinga knyga.

„VADOVA IN SVEIKATA“ kuris tik perskaitys, netik mokės nuo visokių ir užsikrėčiamų ligų išsigerėti, bet ir daktariškam mokslė apsišvies.

Toje knygoje apart aprašymų yra daug pavelskų, kad žmogaus subudavojimą ir vidurines paslaptis kaip zerkole permalytys,— teip atvirai ik šiol nieks nedrėjo viską parodyti.

„VADOVAS IN SVEIKATA“ yra labai naudinga seniems ir jauniems, vyrams ir moterims, apstvedusiems ir jauni-kiams, kiekvienoje stuboje jų turėty rastis. Tik viską dazižinosi, kaip pučią knyga perskaitysi. Ji tukstančius sveikais padarė, kitus nuo mirties išgelbėjo ir gyvena laimingai.

SZIOS PASKUTINES LAIDOS IR VEL 100,000 ISZLEISTA, kurie dar neturit, todėl pasirupinkite tą knyga, yra tai kaipir turėti daktarą savo namuose. Dabar „V. in S.“ stora, didelė knyga, bet jos prekę ta pati, tik 45 cen., vienok kad ji labai visuomenės išduota, tad kiekvienam bus prisijusta VISAI DOVANAI, kuris atsitys tik už prisijuntimą 10 cen. markoms.

Jei sergi pirmiau nekaip kreipsiesi prie kokiū nors daktaro, tai reikalauk ir perskaityk „VADOVAS IN SVEIKATA“”. Sergantiems mes rodiame skaityti apie REUMATIZMĄ, PLAUCIŲ, KEPENŲ, INKSTŲ, SIRDIES, VIDURIŲ, VYRŲ IR APIE MOTERŲ ligas. Sveiktiems kitus skyrius, nes kiekvienas straiptnis labai akyyas ir naudingas. „V. in S.“ reikalinga kiekvienam, tai perskaitęs nepateks į ligos nasrus.

Teipat išleidėjai „VADOVO IN SVEIKATA“ užlaiko grynas, geriausias gyduoles, kokias tik ganta ir mokslas išduoda, ir išsiuntinėja visur.

Rašant adresuot: The Collins New York Medical Institute, Inc. 140 W. 34 Str., New York, N. Y.

Naujas Telephonas No. 8208

Jonas Dzedolikas Lietuviškas GRABORIUS

KARJETOS ant veseilių laidotuvių ir krikštynų. Vežimai perkraustymui ir tt. 509 Main st. Kingston, Pa.

PUIKUS HOTELIS! KAZ. MILIŠAUSKO.

Laikau visokius gerimus, kaip tai: Aly, derting, visoki vyną, porteri ir kvopentius Cigarus. Priek tam laikau kriaučystę. Slo-linotus siutus dirbu pagal vėliausia madą, už prieinamą prekę. Reikalė nepamirskit savo lietuvi.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa. Hotelis žemai, o kriaučystė viršui.

Isidor Glou. Antanas Staszauckas.

Pardūda laikrodzius elentius ir kiseniūs vyriškius ir moteriškius, ziedus, bronzolėtas epilkas ir visokius auksinius daiktus, teipgi užsimu jų talaymu. Viekas už pigiausių prekę. 102 Main st. Plymouth, Pa.

W. SŁOMINSKA, CHICAGO, ILL.

679 Milwaukee Avenue, Chicago, Ill. Mano Dirbtuve tapo Apdovanoja

DWIEMS MEDALIAIS ant Kosciuszko's Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską izdirbimą.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreiksati guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus pamintus daigtus Pigiausiai, Teisingiausiai ir Geriausiai, nes per 30 metų užsilmdama izdirbtims įgijau geriausą praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

P. V. Obiecinas & Co

Cor. 12-th and Carson st., S. S. Pittsburg, Pa. Telephonas 8 S.

Parduodu laivakortes ant visokių lįbių ir stungi pinigus į visas duls svieto. Daviernastie (pavedimes reitų) atlikimui reikalų sk Masko-1 jos valdžia. Ismatna visokius pinigus ant amerikoniškių ir t. t. Daran apsegerėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jisgu kurį atkeliavsi nziakytų kstielegarnė, tegu saukias prie manes, o as į lialnoosniū.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o huseite užganedinti. Telephonas 817 Williamsburg.

Teisingas, senas salianinkas Brooklyn AUGUSTAS KALVAITIS, 484 Metropolitan Ave. ir kampas Rodney str. BROOKLYN, N. Y.